

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α)
Τμήμα Γ: Μεταφορικών Υποδομών, Δικτύων Μεταφοράς
Ενέργειας, Καυσίμων & Χημικών Ουσιών και Εξορυκτικών
Δραστηριοτήτων

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Λεωφ. Αλεξάνδρας 11, Αθήνα
 Ταχ. Κώδικας : 114 73
 Τηλέφωνο : 210 – 641.7960
 Φαξ : 210 – 641.7932
 email : sec.dipa@prv.ypeka.gr

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ : Τροποποίηση της Κ.Υ.Α. 122004/13.7.2004 για την έγκριση περιβαλλοντικών Όρων του έργου: «Αυτοκινητόδρομος Τρίπολης – Καλαμάτας: τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα» (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) για: α) την ενσωμάτωση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (ανάντη και κατάντη της Περιμετρικής Καλαμάτας) στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του έργου, β) την προσαρμογή του περιεχομένου της στην υφιστάμενη λειτουργική κατάσταση του έργου (με τους αντίστοιχους νέους περιβαλλοντικούς όρους ή τροποποίηση των υφιστάμενων αναφορικά με αυτό), και έγκριση περιβαλλοντικών όρων αναφορικά τα πρόσθετα/συμπληρωματικά υδραυλικά έργα στην περιοχή της Καλαμάτας, και παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος της (προς συμπλήρωση της δεκαπενταετίας) σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγ. 8γ του άρθρου 2 του ν.4014/2011.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν.998/1979 (Α' 289) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» (όπως ισχύει).
2. Το Ν. 1650/1986 (Α' 160) «Για την προστασία του Περιβάλλοντος» (όπως ισχύει).
3. Το Ν.3199/2003 (Α' 280) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου» (όπως ισχύει).
4. Το Ν.3559/2007 (Α' 102) «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου "Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο - Σπάρτη" και άλλες διατάξεις».
5. Το Ν.4014/2011 (Α' 209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (όπως ισχύει).

6. Το Ν.4258/2014 (Α'94) «*Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα - ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις*».
7. Το άρθρο 43 του Ν.4354/2015 (Α'176) «*Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων*», σχετικά με το Έργο Παραχώρησης.
8. Το άρθρο 94 του Ν.4368/2016 (Α'21) «*Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις*», σχετικά με το Έργο Παραχώρησης.
9. Το άρθρο 109 του Ν.4622/2019 (Α'133) «*Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης*».
10. Το Ν.4685/2020 (Α'92) «*Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις*».
11. Το Ν. 4858/2021 (Α'220) «*Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς*».
12. Το Π.Δ. 51/2007 (Α'54) «*Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000*».
13. Το Π.Δ. 132/2017 (Α'160) «*Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας*».
14. Το Π.Δ. 79/2023 (Α'131) «*Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών*».
15. Την Κ.Υ.Α. ΟΑΠ/Φ10/οικ.16360 (Β'1339/2006) «*Χαρακτηρισμός ως "Έργων Εθνικής Σημασίας" των έργων: (α) Αυτοκινητόδρομος Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Εύζωνοι (Π.Α.Θ.Ε.), (β) Ιόνια Οδός, τμήμα: Πάτρα – Πύργος – Τσάκωνα, (γ) Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Λεύκτρο – Σπάρτη (δ) Ιόνια Οδός, τμήμα: Αντίριο – Ιωάννινα – Κακκαβιά και κλάδος Π.Α.Θ.Ε. Σχηματάρι – Χαλκίδα (ε) Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος (Ε65), (στ) Υποθαλάσσια Αρτηρία Θεσσαλονίκης (ζ) Οδικά Αστικά Έργα Αττικής (Νότια Περιφ. Α. Υμηττού, οδικός Αξονας Σήραγγας Υμηττού και συνδετήρια τμήματα αυτών)*».
16. Την Κ.Υ.Α. 31822/1542/Ε103/2010 (Β'1108) «*Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2007 "για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας"*» (όπως ισχύει).
17. Την Κ.Υ.Α. 167563/ΕΥΠΕ/2013 (Β'964) «*Εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του Ν. 4014/2011, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 13 αυτού, των ειδικών εντύπων των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και κάθε άλλου σχετικού με τις διαδικασίες αυτές θέματος*».
18. Την Κ.Υ.Α. 1649/45/2014 (Β'45) «*Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου*».

κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α' της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αρ. 1958/2012 (Β'21), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 9 του ν. 4014/2011 (Α' 209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας».

19. Την Κ.Υ.Α. 1915/2018 (Β'304) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 48963/2012 (Β' 2703) κοινής υπουργικής απόφασης, υπ' αριθμ. 167563/2013 (Β' 964) κοινής υπουργικής απόφασης και υπ' αριθμ. 170225/2014 (Β' 135) υπουργικής απόφασης, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ν. 4014/2011 (Α' 209), σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ "για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014».
20. Την Υ.Α. ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (Β'841) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης για τη τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες.....» όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
21. Το κανονιστικό πλαίσιο και τη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης που μνημονεύεται στην παρούσα απόφαση και αφορά στα μέτρα, όρους, περιορισμούς, υποχρεώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως ενδεικτικά στα επιτρεπόμενα όρια εκπομπής στερεών, υγρών και αέριων ρύπων και θορύβου, στη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, στη διαχείριση και προστασία των υδάτων κ.α..
22. Την από 31-1-2007 Σύμβαση Παραχώρησης που αφορά στη Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος- Τρίπολη - Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο - Σπάρτη, που υπογράφηκε μεταξύ αφ' ενός του Ελληνικού Δημοσίου και αφ' ετέρου: α) της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΜΩΡΕΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης του Αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο - Σπάρτη» και το διακριτικό τίτλο «ΜΩΡΕΑΣ Α.Ε.», β) εκ τρίτου των Αρχικών Μετόχων της παραπάνω Ανώνυμης Εταιρείας (1) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ Α.Ε.», (2) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.», και (3) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», που κυρώθηκε από την Ελληνική Βουλή με το ν. 3559/2007 (Α'102).
23. Το Πρακτικό Συνεδρίασης της Κυβερνητικής Επιτροπής Συντονισμού Μεγάλων Έργων Υποδομής της 14.12.2019, για την αποδοχή της εισήγησης του Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών για την εκτέλεση επειγόντων έργων αντιπλημμυρικής θωράκισης των περιοχών ανάντη και κατόντη των αυτοκινητοδρόμων με Σύμβαση Παραχώρησης.
24. Την Απόφαση ΚΣΕΣΠ/Β.Φ1.1/οικ. 4080/18.5.2018 [ΑΔΑ: 6ΑΥ4465ΧΘΞ-35Ε] του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών για την εντολή εκπόνησης μελετών προς αντιμετώπιση προβλημάτων από πλημμυρικά φαινόμενα σε περιοχές ανάντη και κατόντη του αυτοκινητόδρομου Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα (εκτός των ορίων παραχώρησης) σε εφαρμογή του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης.

25. Την Απόφαση Β/Ε1/Φ2.4/6696/16.9.2020 [ΑΔΑ: ΩΨΖΜ465ΧΘΞ-ΨΣΘ] του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών για την εντολή εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών δυνάμει του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης για την επείγουσα αντιπλημμυρική θωράκιση των περιοχών ανάντη και κατόντη του αυτοκινητόδρομου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και της Περιμετρικής Καλαμάτας.
26. Την με α.π. 122004/13.7.2004 Κ.Υ.Α Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου: «Αυτοκινητόδρομος Τρίπολης – Καλαμάτας: τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα» με το θεωρημένο φάκελο ΜΠΕ (μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σχέδια τεκμηρίωσης, «ΝΣ-ΜΠΕ», παραρτήματα, έγγραφα – γνωμοδοτήσεις) που τη συνοδεύει και δεκαετή διάρκεια, όπως παρατάθηκε με την Απόφαση 176151/14.11.2014 [ΑΔΑ: 7ΓΒΠ0-251] του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΚΑ έως 31.12.2024, και τροποποιήθηκε με:
- (i) Την Κ.Υ.Α. 101747/24.2.2006 για την ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου σχεδιασμού του οδικού έργου από τον οριστικό σχεδιασμό και τη θέση του Α/Κ Κυπαρισίας και του Α/Κ στη συμβολή της ΠΕΟ Τρίπολης – Καλαμάτας με τον αυτοκινητόδρομο Πύργος – Τσακώνα, με βάση το θεωρημένο φάκελο «ΦΤ-2006» (μελέτη περιβάλλοντος, σχέδια τεκμηρίωσης, παραρτήματα κ.α.) που τη συνοδεύει (1η Τροποποίηση),
- (ii) Την Κ.Υ.Α. 195212/11.1.2011 [ΑΔΑ: ΒΛ460-ΘΨΣ] για την ενσωμάτωση της περιμετρικής οδού Καλαμάτας και της ενωτικής οδού Τσακώνα – Καλαμάτα στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του οδικού έργου, και την ανανέωση του περιεχομένου της σε σχέση με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τον περιβαλλοντικό θόρυβο, την ποιότητα της ατμόσφαιρας, με βάση το θεωρημένο φάκελο «Σ-ΜΠΕ-2009» (μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σχέδια τεκμηρίωσης παραρτήματα, έγγραφα-γνωμοδοτήσεις, συμπληρωματικά στοιχεία τεκμηρίωσης «ΣΣ-2010») που τη συνοδεύει (2η Τροποποίηση),
- (iii) Την Απόφαση 165417/22.1.2013 [ΑΔΑ: ΒΕΙΩ0-0Η6] του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ για την ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου σχεδιασμού του οδικού έργου από: α) την αντικατάσταση της άνω διάβασης με ισόπεδη στη συμβολή της οδού Θουρίας – Μικρομάνης με τη σιδηροδρομική γραμμή, β) την εγκατάσταση και λειτουργία προσωρινής μονάδας παραγωγής σκυροδέματος για τις ανάγκες κατασκευής του έργου, γ) τον οριστικό σχεδιασμό του σταθμού πλευρικών διοδίων Α/Κ Καλαμάτας, με βάση τους θεωρημένους φακέλους «ΦΤΔΟΜΘ-2011», «ΦΤΠΣΚ-2012» «ΦΤΠΣΔΘ-2012» (μελέτη περιβάλλοντος, σχέδια τεκμηρίωσης παραρτήματα) που τη συνοδεύουν (3η Τροποποίηση),
- (iv) Την Απόφαση 176151/14.11.2014 [ΑΔΑ: 7ΓΒΠ0-251] του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΚΑ για την ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου σχεδιασμού του οδικού έργου από τον οριστικό σχεδιασμό του έργου στην περιοχή της Καλαμάτας και την ανανέωση του περιεχομένου της, με βάση το θεωρημένο φάκελο «ΦΑΤ-2014» που τη συνοδεύει (4η Τροποποίηση),
- (v) Την Απόφαση 90755/5953/20.7.2021 [ΑΔΑ: ΨΕΡΝ4653Π8-ΔΥΨ] του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ για την ενσωμάτωση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών τεχνικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του οδικού έργου και την προσαρμογή/συμμόρφωση του περιεχομένου της ΑΕΠΟ στο νεότερο κανονιστικό πλαίσιο, με βάση το θεωρημένο φάκελο «ΦΤ-ΑΝΤΠΛ-ΚΑΛ» (μελέτη περιβάλλοντος, σχέδια τεκμηρίωσης, παραρτήματα, έγγραφα-γνωμοδοτήσεις) που τη συνοδεύει (5η Τροποποίηση).

27. Τις υποβληθείσες εκθέσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης του έργου (ετήσιες – εξαμηνιαίες) στις οποίες καταγράφονται και ελέγχονται τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών επιδόσεων και η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων από τον παραχωρησιούχο «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.» για το έργο του θέματος.
28. Τις υποβληθείσες μελέτες του προγράμματος παρακολούθησης οδικού κυκλοφοριακού θορύβου που εφαρμόζει ο παραχωρησιούχος «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.» για το έργο του θέματος, στις οποίες καταγράφονται και ελέγχονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων του προγράμματος παρακολούθησης της στάθμης θορύβου από τη λειτουργία του έργου και διαπιστώνεται η συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις, ως προς τα επιτρεπόμενα όρια περιβαλλοντικού συγκοινωνιακού θορύβου.
29. Τις υποβληθείσες μελέτες παρακολούθησης αέριων ρύπων που εφαρμόζει ο παραχωρησιούχος «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.» για το έργο του θέματος, στις οποίες καταγράφονται και ελέγχονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων του προγράμματος παρακολούθησης εκπομπών και συγκέντρωσης αέριων ρύπων από τη λειτουργία του έργου και διαπιστώνεται η συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις, ως προς τα επιτρεπόμενα όρια
30. Το με α.π. Β/Ε2/Φ14/300279/27.10.2021 (α.π. ΔΙΠΑ/101577/6498/29.10.2021 & 108690/6917/16.11.2021) έγγραφο του Τμήματος Β: Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών, με το οποίο: (i) υποβλήθηκε στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ το έντυπο αντίτυπο του Φάκελου ΜΠΕ (μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σχέδια τεκμηρίωσης, παραρτήματα) – εφεξής «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» – για τη τροποποίηση της ΑΕΠΟ και την ενσωμάτωση στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του οδικού έργου, των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (π. Νέδοντας και Λουτά), (ii) έγινε ενημέρωση για την καταχώρηση του ψηφιακού αντιτύπου της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ - epm.ypen.gr) και τη λήψη Περιβαλλοντικής Ταυτότητας (ΠΕΤ): 2212886218.
31. Το αναρτημένο στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ - epm.ypen.gr) έντυπο υπό στοιχείο Δ3 (Έντυπο Ελέγχου Πληρότητας ΜΠΕ) με τα αποτελέσματα του ελέγχου τυπικής πληρότητας της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», εκ του οποίου κρίθηκε πλήρης χωρίς όμως αυτό να συνεπάγεται αποδοχή της επάρκειας και της ακρίβειας των στοιχείων της, που παρατίθενται με ευθύνη της μελετητικής εταιρείας που την συνέταξε.
32. Το με α.π. ΔΙΠΑ/106130/6796/9.11.2021 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε αντίτυπο της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» (σε έντυπη και ψηφιακή μορφή) στο Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου, προκειμένου να δημοσιοποιηθεί στο πλαίσιο ενημέρωσης του κοινού και για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης για τη συμμετοχή του ενδιαφερόμενου κοινού σε αυτή. Ταυτόχρονα έγινε ενημέρωση πως ο φάκελος καθίσταται διαθέσιμος (ανοικτός στην πρόσβαση) στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΗΠΜ, ώστε οι κάτωθι γνωμοδοτούντες φορείς (θεματικά αρμόδιες με το φυσικό αντικείμενο της τροποποίησης):
- Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας: Διεύθυνση Προστασίας Δασών, Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Πελοποννήσου (αρμόδιες περιφερειακές δασικές υπηρεσίες),
 - Υπ. Πολιτισμού: Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και αρμόδιες χωρικά αρχαιολογικές υπηρεσίες (Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δυτ. Ελλάδας, Πελοποννήσου),

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου: Διεύθυνση Υδάτων,
να διατυπώσουν απόψεις και την κατά νόμο γνωμοδότηση τους, επί του περιεχομένου
της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 της Κ.Υ.Α. 1649/45 (Β'45).

33. Το με α.π. 390674/25.11.2021 (α.π. ΔΙΠΑ/115486/7293/3.12.2021) έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων (Περιφερειακό Συμβούλιο) της Διεύθυνσης Διοίκησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου, σχετικά με τα αποδεικτικά δημοσιοποίησης της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» στο πλαίσιο ενημέρωσης του κοινού και για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης για τη συμμετοχή του ενδιαφερόμενου κοινού σε αυτή.
34. Το με α.π. 543964/6.12.2021 (α.π. ΔΙΠΑ/116390/7330/10.12.2021) έγγραφο του Τμήματος Αρχαιοτήτων Προϊστορικών και Ιστορικών Περιόδων της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας του Υπ. Πολιτισμού, σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις για τη τροποποίηση της ΑΕΠΟ και την ενσωμάτωση στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του οδικού έργου, των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (π. Νέδοντας και λοιπά), σύμφωνα με τη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ».
35. Το με α.π. 8925/10.1.2022 (α.π. ΔΙΠΑ/2423/152/11.1.2022) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Τμήματος Συντονισμού & Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Ερευνών & Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγάλων Δημοσίων Έργων της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών αρχαιοτήτων του Υπ. Πολιτισμού, βάσει του οποίου γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (π. Νέδοντας και λοιπά), σύμφωνα με τη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», με τους αντίστοιχους όρους – προϋποθέσεις για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την αρχαιολογική νομοθεσία.
36. Το με α.π. 207001/10.1.2022 (καταχωρηθέν στο ΗΠΜ) έγγραφο του Δασαρχείου Καλαμάτας με το συνημμένο ταυτόριθμο Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9), βάσει του οποίου γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (π. Νέδοντας και λοιπά), σύμφωνα με τη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», με τους αντίστοιχους όρους – προϋποθέσεις για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία.
37. Το με α.π. 4434/10.5.2022 (α.π. ΔΙΠΑ/51594/3593/23.5.2022) έγγραφο του Τμήματος Προγραμματισμού & Μελετών της Διεύθυνσης Δασών Μεσσηνίας, σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις για τη τροποποίηση της ΑΕΠΟ και την ενσωμάτωση στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του οδικού έργου, των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (π. Νέδοντας), σύμφωνα με τη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ».
38. Το με α.π. 79351/18.5.2022 (καταχωρηθέν στο ΗΠΜ) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) της Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, βάσει του οποίου γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (π. Νέδοντας και λοιπά), σύμφωνα με τη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», με τους αντίστοιχους όρους – προϋποθέσεις για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία.
39. Το με α.π. 212969/8.6.2022 (καταχωρηθέν στο ΗΠΜ) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Τμήματος Παρακολούθησης & Προστασίας Υδατικών

Πόρων της Διεύθυνσης Υδάτων Πελοποννήσου, βάσει του οποίου γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (π. Νέδοντας και λοιπά), σύμφωνα με τη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», με τους αντίστοιχους όρους – προϋποθέσεις για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία για την προστασία των υδάτων.

40. Το με α.π. 368492/24.10.2022 (α.π. ΔΙΠΑ/110731/7393/25.10.2022) έγγραφο του Περιφερειακού Συμβουλίου Πελοποννήσου, με το οποίο διαβιβάστηκε συνημμένα στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, το απόσπασμα του πρακτικού 23 από τη Συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου στις 17-10-2022, που περιλαμβάνει την υπ' αριθ. 215/2022 [ΑΔΑ: Ω3Ω67Λ1-ΠΕΞ] Απόφαση του, πρώτον για αρνητική γνωμοδότηση επί της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», δεύτερον για την υποβολή Τεχνικής Έκθεσης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για ενέργειες ανασύνταξης της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», και τρίτον για τη δέσμευση χρηματοδότησης των ανασχετικών έργων ανάντη του αυτοκινητόδρομου Τρίπολης – Καλαμάτας: τμήμα Τσακώνα - Καλαμάτα, στον άξονα 4 του ΕΣΠΑ 2021-2027 Περιφέρειας Πελοποννήσου.
41. Το με α.π. 122269/8032/20.11.2022 έγγραφο της ΔΙΠΑ με το οποίο διαβιβάστηκαν τα στοιχεία (παρατηρήσεις – σχόλια/απόψεις – ενστάσεις/αντιρρήσεις) που συλλέχθηκαν κατά τη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» (βλ. σχετ. 39) στην ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών (φορέας σχεδιασμού του έργου) προς ενημέρωση, την εξέταση τους και διατύπωση απόψεων επί των θεμάτων που τίγονται.
42. Το με α.π. ΔΠΔ/53891/2959/6.3.2023 (α.π. ΔΙΠΑ/24026/1627/6.3.2023) έγγραφο του Τμήματος Δασικών Προστατευόμενων Περιοχών και Δασικής Αναψυχής της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας, σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις για τη τροποποίηση της ΑΕΠΟ και την ενσωμάτωση στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του οδικού έργου, των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (π. Νέδοντας και λοιπά) σύμφωνα με τη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», δεδομένου ότι αυτά δεν πλαισιώνονται από τις διατάξεις του Έκτου Κεφαλαίου του ν.998/79 και εκφεύγουν του πεδίου αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας για γνωμοδότηση.
43. Το με α.π. Β/Ε1/Φ14/159778/16.5.2023 (α.π. ΔΙΠΑ/55269/3701/18.5.2023) έγγραφο του Τμήματος Β: Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών, με το οποίο κατατέθηκε στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ το έντυπο αντίτυπο της “Τεχνικής Έκθεσης - Υπόμνημα” που έχει αναρτηθεί και στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ - erm.yperp.gr), με απόψεις, διευκρινήσεις, απαντήσεις, τεχνικές λύσεις επί των θεμάτων που τέθηκαν κατά τη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», από την εξέταση των οποίων διαπιστώνεται πως επαρκή στοιχεία τεκμηρίωσης για το σχηματισμό πλήρους επιστημονικής και τεχνικής άποψης, ενώ από την αξιολόγηση και στάθμιση τους κρίνεται ότι, όλα τα θέματα που τέθηκαν εξετάστηκαν ενδελεχώς και απαντώνται/αντικρούονται στο σύνολο τους με εκτενή και αναλυτική εμπειριστατωμένη αιτιολόγηση που βασίζεται σε στοιχειοθετημένα επιστημονικά και τεχνικά επιχειρήματα. Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι τα θέματα που τέθηκαν επί του σχεδιασμού του έργου αντιμετωπίζονται επαρκώς (από τεχνική άποψη), τεκμηριώνεται η ορθότητα της επιλεγείσας λύσης (από περιβαλλοντική άποψη) και αποσαφηνίζονται τα θέματα περιεχομένου του φακέλου της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» (από άποψη πληρότητας).
44. Το γεγονός ότι, από την εξέταση και αξιολόγηση των στοιχείων της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» που υποβλήθηκε (π.χ. διαφοροποιήσεις σχεδιασμού, τεκμηρίωση αναγκαιότητας,

νομικές – θεσμικές υποχρεώσεις εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων, μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων, κ.λπ.) καθώς και τις γνωμοδοτήσεις και τα λοιπά σχετικά του προοιμίου, συνάγονται οι κάτωθι διαπιστώσεις:

- (i) Το οδικό έργο (αυτοκινητόδρομος) έχει κατασκευαστεί και ολοκληρωθεί σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους που εγκρίθηκαν με τις Αποφάσεις που μνημονεύονται στο σχετικό 26, τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης (και των προσαρτημάτων της) που κυρώθηκε με το ν.3559/2007 (Α' 102/14.5.2007) και τις εγκεκριμένες επιμέρους μελέτες (οδοποιίας, υδραυλικές, γεωλογικές, τεχνικών κ.λπ.). Επιπλέον με βάση τη Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών (διαπιστωτική πράξη που σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αφενός επιβεβαιώνει το «καλώς έχειν» του έργου, αφετέρου κατέστησε οριστική, ανεπιφύλακτη και δεσμευτική για το Δημόσιο την παραλαβή του Έργου) που εξέδωσε ο Ανεξάρτητος Μηχανικός του Έργου ως “επιβλέπων” σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης, το κατασκευαστικό αντικείμενο ολοκληρώθηκε και το 2016 παραδόθηκε ο νέος αυτοκινητόδρομος στην κυκλοφορία, στο σύνολο του, ως ενιαίος άξονας (Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα και κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη). Τέλος η λειτουργία-εκμετάλλευση-συντήρηση έχει παραχωρηθεί στην εταιρεία «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.» (Παραχωρησιούχος), βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης.
- (ii) Από την μέχρι σήμερα λειτουργία του έργου και τις εκθέσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης του (ετήσιες – εξαμηνιαίες που δημοσιοποιούνται στο διαδίκτυο www.moreas.com.gr) στις οποίες καταγράφονται και ελέγχονται τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών επιδόσεων από τον παραχωρησιούχο «ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.» για το έργο του θέματος, δεν έχουν διαπιστωθεί προβλήματα και δεν έχουν καταγραφεί ή βεβαιωθεί παραβάσεις για θέματα υποβάθμισης ή επιπτώσεις στο περιβάλλον εκ της λειτουργίας.
- (iii) Η αντιπλημμυρική προστασία/θωράκιση περιοχών αποτελεί ένα διαχρονικό και διαρκώς εξελισσόμενο και αναπροσαρμοζόμενο ζήτημα, που χρήζει επισταμένης θεώρησης και άμεσης αντιμετώπισης, καθώς σχετίζεται με την:
- έλλειψη επαρκών υδάτινων αποδεκτών,
 - την ανεπάρκεια των υφιστάμενων αποδεκτών ως προς την παροχетеυτικότητα τους (λόγω υποδιαστασιολόγησης, μη συντήρησης, μη καθαρισμού, κατάληψης/καταπάτησης),
 - την μεταβολή των υδρολογικών και υδραυλικών δεδομένων (λόγω φυσικών καταστροφών όπως πυρκαγιές ή μετεωρολογικές μεταβολές όπως επιλεκτικής έντασης κατακρημνίσματα και ακραία καιρικά φαινόμενα).
- Έχοντας αυτά ως δεδομένα και λαμβάνοντας υπόψη, τόσο τις υφιστάμενες τοπικές δυσμενείς συνθήκες παροχетеυσης, όσο και την ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος ανεπάρκειας ή απουσίας αποδέκτη απορροών που υφίσταται σε ορισμένες κατάντη περιοχές, ο υδραυλικός σχεδιασμός του προαναφερόμενου αυτοκινητοδρομου περιλαμβάνει την κατασκευή πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων, για την προστασία αφενός του ίδιου του έργου και αφετέρου των κατάντη περιοχών, σε συμμόρφωση και με:
- τους περιβαλλοντικούς όρους που έχουν εγκριθεί με την 28η σχετική ΑΕΠΟ,
 - τα διαλαμβανόμενα στα σχετικά 23 έως και 25 του προοιμίου της παρούσας,
 - τις απαιτήσεις που απορρέουν εκ της Σύμβασης Παραχώρησης και των προσαρτημάτων της,

Ειδικότερα, η αναγκαιότητα υλοποίησης πρόσθετων υδραυλικών τεχνικών έργων επιβάλλεται και από την εμφάνιση/εκδήλωση οψιγενών συνθηκών, οφειλόμενων στην ουσιώδη και πέραν κάθε δυνατής πρόβλεψης μεταβολή των υδρολογικών φαινομένων και συνθηκών στην περιοχή της Καλαμάτας (ήτοι έντονα καιρικά

φαινόμενα πέραν του συνήθους και των καταγραφών των τελευταίων δεκαετιών) και συγκεκριμένα στις περιοχές ανάντη και κατάντη της περιμετρικής οδού Καλαμάτας του Δήμου Καλαμάτας, όπου εκ της υδραυλικής διερεύνησης που διενεργήθηκε εξήχθη το συμπέρασμα ότι το αίτιο εκδήλωσης πλημμύρας ήταν η μεταφορά πλημμυρικής αιχμής (ανεξαρτήτου περιόδου) στις κατάντη χαμηλού υψομέτρου πεδινές περιοχές, που λόγω ανεπάρκειας των υφιστάμενων αποδεκτών ή απουσίας τους, έχουν ως αποτέλεσμα την κατάκλιση του εδάφους (λόγω υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας απορρόφησης), ενώ η πλημμύρα συνοδεύεται και με στερεομεταφορά/μεταφορά φερτών που δυνητικά προκαλούν ζημιές.

- (iv) Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία αξιολογήθηκε και κρίθηκε ως αναγκαία η υλοποίηση των κατάλληλων έργων/εργασιών προκειμένου να αποκατασταθεί η μειωμένη παροχτευτικότητα των υφιστάμενων αποδεκτών όμβριων υδάτων και κατ' επέκταση να αποτραπούν πλημμυρικά φαινόμενα από τα οποία υφίσταται κίνδυνος να προκληθούν, όχι μόνο σοβαρές υλικές και περιβαλλοντικές ζημιές, αλλά και απώλεια ανθρώπινων ζώων. Σε περίπτωση μη κατασκευής των έργων ή σημαντικής καθυστέρησης υπάρχει αυξημένος κίνδυνος εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων με αρνητικές και επικίνδυνες επιπτώσεις κυρίως σε αστικές περιοχές αλλά και σε γεωργικές περιοχές, τουριστικές εγκαταστάσεις, έργα υποδομών, προστατευόμενες περιοχές και πολιτιστικά μνημεία. Επιπλέον, με βάση τα οικεία άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης, το Δημόσιο υποχρεούται να εξασφαλίζει στον εκάστοτε παραχωρησιούχο σε όλη τη διάρκεια της περιόδου παραχώρησης, την αδιατάρακτη άσκηση του αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης, ενώ η αδυναμία ή παράλειψη τούτου θεωρείται «Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου» και επισύρει την καταβολή αποζημιώσεων προς τον παραχωρησιούχο.
- (v) Σε συνέχεια των ανωτέρω διαπιστώσεων οι διαφοροποιήσεις που εξετάζονται στην ενότητα 6 της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» αφορούν στη τροποποίηση του περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου σχεδιασμού του οδικού έργου, για την ενσωμάτωση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων (αγωγοί καθοδήγησης, διευθετήσεις υδατορεμάτων, καθαρισμοί κ.λπ.) στην περιοχή της Καλαμάτας (ανάντη και κατάντη της Περιμετρικής Καλαμάτας), που απαιτούνται εκ της υδραυλικής μελέτης για την ορθή διαχείριση των υδάτων (παροχέτευση των απορροών ανάντη του Έργου Παραχώρησης σε κατάλληλους φυσικούς αποδέκτες) και την αντιπλημμυρική προστασία του ίδιου του έργου αλλά και των κατάντη περιοχών. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι, μεγάλο μέρος των έργων αναπτύσσεται εκτός των ορίων παραχώρησης του έργου (όπως καθορίζονται στην Ε.Σ.Υ που συνοδεύει τη Σύμβαση Παραχώρησης) επί υφιστάμενων τάφρων και κοιτών ρεμάτων, ενώ η υλοποίησή τους καλύπτεται θεσμικά από τα 25 και 27 σχετικά και διέπεται από τις δεσμεύσεις του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώθηκε με το ν.3559/2007 (Α'102).
- (vi) Ως προς τη συμβατότητα των διαφοροποιήσεων με τις ισχύουσες θεσμοθετημένες δεσμεύσεις για την περιοχή (χωροταξικές, πολεοδομικές ή άλλου θεματικού τομέα), σύμφωνα με τη τεκμηρίωση στην ενότητα 5 της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» καθώς και τις γνωμοδοτήσεις των θεματικά αρμόδιων υπηρεσιών του προοιμίου, τα πρόσθετα/συμπληρωματικά υδραυλικά έργα (ως νέα προγραμματιζόμενα έργα), επί της αρχής:
- α) Δεν έρχονται σε αντίθεση με τους όρους/δεσμεύσεις που έχουν τεθεί από το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (EL01) και της αντίστοιχης ΣΜΠΕ, που εγκρίθηκαν με την Απόφαση 898/2017 (Β'4665) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (Εγκριση 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου), αναφορικά με την προστασία των υδατικών

συστημάτων και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 212969/8.6.2022 Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Τμήματος Παρακολούθησης & Προστασίας Υδατικών Πόρων της Διεύθυνσης Υδάτων Πελοποννήσου (βλ. *σχετικά του προοιμίου*).

β) Δεν εμπίπτουν στο πεδίο απαγορεύσεων και δεν έρχονται σε αντίθεση με τις προβλέψεις και τα μέτρα που έχουν τεθεί απο το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΙ01) και της αντίστοιχης ΣΜΠΕ, που εγκρίθηκαν με την Απόφαση 41346/322/6.7.2018 (Β' 2640) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, αναφορικά με τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας και τη μείωση των αρνητικών συνεπειών στην ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες, δεδομένου ότι η υλοποίηση τους θα συμβάλλει στην αντιπλημμυρική προστασία των περιοχών, στην περαιτέρω μείωση ή ακόμη και αποτροπή/ανάσχεση πλημμυρών και στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 212969/8.6.2022 Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Τμήματος Παρακολούθησης & Προστασίας Υδατικών Πόρων της Διεύθυνσης Υδάτων Πελοποννήσου (βλ. *σχετικά του προοιμίου*).

γ) Δεν έρχονται σε αντίθεση με τις ισχύουσες χωροταξικές, πολεοδομικές ή άλλοι συναφούς τύπου και είδους ρυθμίσεις στην περιοχή του έργου (ΓΠΣ, ΣΧΟΑΑΠ κ.λπ.), δεδομένου ότι η χάραξη του αυτοκινητόδρομου, ως υφιστάμενο περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο έργο, έχει ληφθεί υπόψη στο χωρικό σχεδιασμό, ενώ η αντιπλημμυρική προστασία εμπίπτει στο πλαίσιο πολιτικής προστασίας που απορρέει εξ αυτών.

δ) Μέρος αυτών λαμβάνουν χώρα επί δασικού και μη δασικού χαρακτήρα εκτάσεις σύμφωνα με τον μερικώς κυρωμένο δασικό χάρτη Π.Ε. Μεσσηνίας (Απόφαση 320638/21.12.2017 – ΦΕΚ Δ'31 όπως αναμορφώθηκε, θεωρήθηκε και αναρτήθηκε) και υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του ν.998/79 (Α' 289) όπως ισχύει. Ωστόσο σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο υπ. αριθ. 53891/2959/6.3.2023 έγγραφο του Τμήματος Δασικών Προστατευόμενων Περιοχών και Δασικής Αναψυχής της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας (βλ. *σχετικά του προοιμίου*), ως έργα δεν πλαισιώνονται από τις διατάξεις του Έκτου Κεφαλαίου και εκφεύγουν της υποχρέωσης έγκρισης επέμβασης και αλλαγής χρήσης.

ε) Μέρος αυτών χωροθετούνται εντός κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου/θέσεις ιστορικού, πολιτιστικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος ή εντός της ζώνης προστασίας τους (αρχαιολογικός χώρος Καλαμάτας ΦΕΚ Β/471/1987 και μνημείο Προφήτη Ηλία ΦΕΚ Β/570/1995). Ωστόσο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 8925/10.1.2022 Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Τμήματος Συντονισμού & Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Ερευνών & Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγάλων Δημοσίων Έργων της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών αρχαιοτήτων του Υπ. Πολιτισμού (βλ. *σχετικά του προοιμίου*), η υλοποίησή τους δεν διαφαίνεται να τους επηρεάζει αρνητικά και να προκαλεί άμεση βλάβη ή ζημία, και σύμφωνα με την παραγ. 4 του άρθρου 2 του ν.4014/2011 παρέχεται σύμφωνη γνώμη που επέχει θέση απόφασης έγκρισης κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας, με τους αντίστοιχους όρους – προϋποθέσεις για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν εξ' αυτής.

(vii) Από τα προγραμματιζόμενα νέα έργα/εργασίες εκτιμήθηκε κατ' αρχήν ότι επέρχονται πρόσθετες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, σε σχέση με αυτές που εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν στην αρχική ΜΠΕ, οπότε κρίθηκε από το φορέα

σχεδιασμού του έργου (Υπ. Υποδομών & Μεταφορών) ότι, λόγω των διαφοροποιήσεων επέρχεται ουσιώδης μεταβολή και υποβλήθηκε η νέα «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ». Ωστόσο σύμφωνα με τη τεκμηρίωση στις ενότητες 9 και 10 της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», αναμένονται οι συνθήκες που εξ ορισμού συνεπάγεται η εκτέλεση των εργασιών (διαμορφώσεις και εργασίες που θα εκτελεστούν στο πλαίσιο κατασκευής των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων), η αντιμετώπιση των οποίων διασφαλίζεται με την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων στη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» και τη τήρηση των αντίστοιχων περιβαλλοντικών όρων της ΑΕΠΟ, αφού τα συμπληρωματικά υδραυλικά τεχνικά έργα απορρέουν και από την εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της ΑΕΠΟ, η οποία (στο σύνολο της) περιλαμβάνει και τους αντίστοιχους όρους και μέτρα για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από διαμορφώσεις και εργασίες που θα εκτελεστούν για την κατασκευή τους. Επιπλέον αποτιμάται ότι η υλοποίηση τους θα έχει θετικό αντίκτυπο ως προς:

- την αντιπλημμυρική προστασία των περιοχών,
- την περαιτέρω μείωση ή ακόμη και αποτροπή/ανάσχεση πλημμυρών, από τα οποία υφίσταται κίνδυνος να προκληθούν, όχι μόνο σοβαρές υλικές και περιβαλλοντικές ζημιές, αλλά και ανθρώπινα θύματα,
- τη λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους

(viii) Η χρονική διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ του οδικού έργου είναι έως 31.12.2024, οπότε ως υφιστάμενη κατά την έκδοση του ν.4685/2020 (Α'92), εμπίπτει στις πρόνοιες της παραγ. 8γ του άρθρου 2 του ν.4014/2011 για την παράταση της μέχρι τη συμπλήρωση δεκαπενταετίας από την προηγούμενη μεταβολή της.

Από τη στάθμιση και αξιολόγηση των όσων εκτέθηκαν ανωτέρω καθώς και των αποτελεσμάτων της δημοσιοποίησης και δημόσιας διαβούλευσης της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ», διαπιστώνονται τα εξής:

1ον) Άπαντες οι γνωμοδοτούντες φορείς (που διατύπωσαν απόψεις εντός των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία προθεσμιών και μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας) δεν εξέφρασαν αντιρρήσεις και συναινούν για την τροποποίηση της ΑΕΠΟ (ως προς τα πρόσθετα/συμπληρωματικά υδραυλικά έργα στην περιοχή της Καλαμάτας), με τους αντίστοιχους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς που ελήφθησαν υπόψη και ενσωματώθηκαν ως όροι στην παρούσα, με μοναδική εξαίρεση το Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου που τοποθετήθηκε αρνητικά επί του σχεδιασμού των προγραμματιζόμενων έργων αντιπαραβάλλοντας άλλη λύση, γεγονός που λήφθηκε υπόψη και σταθμίστηκε σε σχέση με τις θέσεις του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών και αξιολογήθηκε μη επαρκώς τεκμηριωμένη (τεχνικά) και μη ισοδύναμη (περιβαλλοντικά) με την προκρινόμενη δια της παρούσας επιλογής.

2ον) Για την ενσωμάτωση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του έργου (με τους αντίστοιχους νέους περιβαλλοντικούς όρους αναφορικά με το τροποποιούμενο φυσικό αντικείμενο), καθώς και την προσαρμογή της ΑΕΠΟ στην υφιστάμενη λειτουργική κατάσταση του έργου (με τους αντίστοιχους νέους περιβαλλοντικούς όρους ή τροποποίηση των υφιστάμενων αναφορικά με αυτό), κρίνεται απαραίτητη η τροποποίηση της ΑΕΠΟ.

3ον) Η χρονική διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ του οδικού έργου δύναται να παραταθεί προς συμπλήρωση δεκαπενταετίας, σύμφωνα με την παραγ. 8γ του άρθρου 2 του ν.4014/2011.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Α. Την τροποποίηση της υπ' αριθ. 122004/13.7.2004 Κ.Υ.Α Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου: *Αυτοκινητόδρομος Τρίπολης – Καλαμάτας: τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα*» (όπως ισχύει) – εφεξής «ΑΕΠΟ» - για την ενσωμάτωση των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων στην περιοχή της Καλαμάτας (ανάπτυξη και κατάνη της Περιμετρικής Καλαμάτας) στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του έργου, καθώς και την προσαρμογή της στην υφιστάμενη λειτουργική κατάσταση του έργου, ως εξής:

1) Το θέμα της «ΑΕΠΟ» αντικαθίσταται ως εξής:

« Έγκριση περιβαλλοντικών όρων του έργου: «Οδικός άξονας Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη (Αυτοκινητόδρομος ΜΟΡΕΑΣ): τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα. »

2) Το διατακτικό μέρος της «ΑΕΠΟ» αντικαθίσταται ως εξής:

« Την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων, προϋποθέσεων, ορίων και περιορισμών που ακολουθούν, η καθολική εφαρμογή και τήρηση των οποίων, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση (ήτοι μελέτη, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση εκμετάλλευση) του κάτωθι περιγραφόμενου έργου: «Οδικός άξονας Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη (Αυτοκινητόδρομος ΜΟΡΕΑΣ): τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα» και καθίσταται υποχρεωτική για όλους όσους σχετίζονται με αυτό, βάσει των όρων της παρούσας. »

3) Το κείμενο της ενότητας α) της «ΑΕΠΟ» απαλείφεται και επαναδιατυπώνεται ως εξής:

« α1) Ο οδικός άξονας Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα (Αυτοκινητόδρομος 7 γνωστός και ως Αυτοκινητόδρομος ΜΟΡΕΑΣ) συνολικού μήκους 159 km., είναι ο βασικός κατακόρυφος Β-Ν οδικός άξονας της Πελοποννήσου που ξεκινάει από την περιοχή της Κορίνθου (συνδετήριος κόμβος με τον οδικό άξονα Κόρινθος – Πάτρα, γνωστός ως Αυτοκινητόδρομος ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ) και τελειώνει στην περιοχή της Καλαμάτας (συναρμογή με περιμετρική οδό). Ο οδικός άξονας Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα συμπληρώνεται και από τον κλάδο Λεύκτρο – Σπάρτη συνολικού μήκους 159 km, και συνδέει οδικά (συνδυαστικά και με τους υπόλοιπους οδικούς άξονες-αυτοκινητόδρομους) το σύνολο των μεγάλων αστικών κέντρων της Κεντρικής Πελοποννήσου (Κόρινθος, Τρίπολη, Μεγαλόπολη, Καλαμάτα, Σπάρτη) με την υπόλοιπη ηπειρωτική ενδοχώρα (βλ. εικόνα), με βασικό σκοπό να αποτελέσει έναν από τους κύριους παράγοντες περιφερειακής ανάπτυξης των περιοχών της Κεντρικής και Νότιας Πελοποννήσου και ειδικότερα των Νομών Αρκαδίας, Αργολίδας, Μεσσηνίας και Λακωνίας.

Το έργο της παρούσας αφορά στο οδικό τμήμα «Τσακώνα – Καλαμάτα» μήκους περί τα 34,5Κm (συμπεριλαμβανομένης της Περιμετρικής Οδού Καλαμάτας μήκους περί τα 7,5Κm.), και εντάσσεται στον ευρύτερο σχεδιασμό του προαναφερόμενου οδικού άξονα (Γεωγραφικές Ενότητες: 27N ΤΣΑΚΩΝΑ – Α.Κ. ΑΡΦΑΡΩΝ , 28N: Α.Κ. ΑΡΦΑΡΩΝ – Α.Κ. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ , 29N-30N: ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ για λόγους διαχείρισης και εποπτείας). Η αρχή του τμήματος βρίσκεται βόρεια του κόμβου Κυπαρισσίας (Χ.Θ. 208+864), ενώ το τέλος του επί της υφιστάμενης Εθνικής Οδού Καλαμάτα – Αρεόπολη στην περιοχή «Φαραί» (Χ.Θ. 243+318) νοτιοανατολικά του πολεοδομικού συγκροτήματος της πόλης της Καλαμάτας. Η γεωγραφική θέση του έργου είναι στη Νότια Πελοπόννησο στην περιοχή της Μεσσηνίας, ενώ η διοικητική υπαγωγή του είναι στους Δήμους Οιχαλίας και Καλαμάτας της Π.Ε. Μεσσηνίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου.

Πρόκειται για νέο έργο οδοποιίας με χαρακτηριστικά και προδιαγραφές Αυτοκινητόδρομου (διακριτές λωρίδες κυκλοφορίας και ΛΕΑ ανά κατεύθυνση, μεγάλες ακτίνες καμπυλότητας, χαμηλές υψομετρικές κλίσεις οδοστρώματος, διαχωριστική νησίδα, ανισόπεδους κόμβους, σταθμούς διοδίων, ΣΕΑ, ΚΕΣ κ.λπ.), ενώ η υλοποίηση του προωθήθηκε (από το ελληνικό Δημόσιο) ως «Έργο Παραχώρησης» και ως εκ τούτου διέπεται από τους όρους της «Σ.Π» (όπως ισχύει) που έχει κυρωθεί με τους ν.3559/2007 (Α'102), σε σχέση με τα όρια του έργου και τα επιμέρους θέματα υλοποίησης του (μελέτη – κατασκευή – λειτουργία – εκμετάλλευση – συντήρηση). Το κατασκευαστικό αντικείμενο ολοκληρώθηκε το 2013 εκτός από την παράκαμψη της Καλαμάτας) και παραδόθηκε ως ολοκληρωμένος και ενιαίος νέος αυτοκινητόδρομος στην κυκλοφορία, ενώ η μελέτη – κατασκευή – λειτουργία – συντήρηση – εκμετάλλευση έχει παραχωρηθεί στην Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΜΩΡΕΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης του Αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη» και το διακριτικό τίτλο «ΜΩΡΕΑΣ Α.Ε.» για 30 χρόνια έως το 2038.

α2) Ο βασικός σχεδιασμός (ήτοι επιλεγείσα λύση οδοποιίας με μηκοτομή, οριζοντιογραφία, όρια/ζώνη απαλλοτρίωσης) και το τεχνικό αντικείμενο του έργου [με βάση τις οριστικές μελέτες και τους όρους - τεχνικές απαιτήσεις όπως εξειδικεύονται στα εξής: - Σύμβαση

Παραχώρησης, - Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.), - Πρότυπα Κατασκευής Έργων (Π.Κ.Ε.), - Κανονισμό Μελετών – Ερευνών (Κ.Μ.Ε.), - Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ)], περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες εργασίες και έργα οδοποιίας για την ολοκλήρωση του τμήματος «Τσακώνα - Καλαμάτα» με χαρακτηριστικά και προδιαγραφές Αυτοκινητόδρομου (π.χ. διακριτές λωρίδες κυκλοφορίας και ΛΕΑ ανά κατεύθυνση, μεγάλες ακτίνες καμπυλότητας, χαμηλές υψομετρικές κλίσεις οδοστρώματος, διαχωριστική νησίδα, ανισόπεδους κόμβους σύνδεσης, αποκατάσταση λειτουργίας δευτερεύοντος δικτύου, διαμόρφωση παραπλεύρων οδών, συνοδά έργα όπως υδραυλικά, ηλεκτρομηχανολογικά, σταθμοί διοδίων, ΚΕΣ κ.λπ.) και ακολούθως τη λειτουργία του με εξασφάλιση όσο το δυνατόν ασφαλέστερων κυκλοφοριακών συνθηκών Ειδικότερα:

Ως προς την κατασκευή (περίοδος Μελετών – Κατασκευής)

Το έργο κατασκευάστηκε και ολοκληρώθηκε με ευθύνη του παραχωρησιούχου και την εποπτεία του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ οι βασικές εργασίες/έργα που πραγματοποιήθηκαν και περιλαμβάνονταν στο βασικό σχεδιασμό του έργου αφορούσαν (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά):

(i) Χωματοургικές εργασίες εντός της ζώνης κατάληψης του έργου, όπως (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά): καθαιρέσεις των πάσης φύσεως κατασκευών (κτισμάτων, περιφράξεων, σιδηροκατασκευών, οπλισμένων-άοπλων σκυροδεμάτων, κ.λπ.), καθαρισμός και άρση καταπτώσεων (συμπεριλαμβανομένου και του καθαρισμού επιφανειών πρανών προϋφιστάμενων ορυγμάτων από χαλαρωμένα, αποκολλημένα και ασταθή τεμάχια), εκσκαφές φυτικών γαιών, ιλύος και λοιπών επιφανειακών ακαταλλήλων εδαφών, γενικές εκσκαφές εδαφών οιασδήποτε συστάσεως (γαιών-ημιβράχου-βράχου), κατασκευή επιχωμάτων (συμπεριλαμβανομένης της μόρφωσης και συμπύκνωσης του εδάφους έδρασης και των αναβαθμών αγκύρωσης), κατασκευή των εξυγιαντικών στρώσεων πάνω από τη διαμορφούμενη σκάφη εκσκαφής, για τη διάνοιξη της νέας οδού με τετράιχνη διατομή διατομή διαχωρισμένης επιφάνειας κυκλοφορίας (κλειστού τύπου) ως εξής:

α) από Χ.Θ 208+864 - Χ.Θ. 232+674 με πλάτος οδοστρώματος 24,5 m αποτελούμενο από:

- 2 λωρίδες κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση, συνολικού πλάτους 15,0 m.

- Λωρίδα Έκτακτης Ανάγκης (Λ.Ε.Α.) με την αντίστοιχη λωρίδα καθοδήγησης ανά κατεύθυνση συνολικού πλάτους 5,0 m (2,0 m x 2,5 m)

- Κεντρική νησίδα συνολικού πλάτους 4,5 m με μονόπλευρα New Jersey (συνολικό πλάτος 3,0 m) και λωρίδες καθοδήγησης πλάτους 0,75 m εκάστη.

β) από Χ.Θ. 232+674 – Χ.Θ. 243+318 με πλάτος οδοστρώματος 21,5 m αποτελούμενο από:

- 2 λωρίδες κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση, συνολικού πλάτους 14,0 m.

- Λωρίδα Έκτακτης Ανάγκης (Λ.Ε.Α.) με την αντίστοιχη λωρίδα καθοδήγησης ανά κατεύθυνση συνολικού πλάτους 3,0 m (2,0 m x 1,5 m).

- Κεντρική νησίδα συνολικού πλάτους 4,5 m, με συνολικό πλάτος 3,0 m και λωρίδες καθοδήγησης πλάτους 0,75 m εκάστη.

(ii) Εργασίες κατασκευής (εκσκαφές, θεμελιώσεις, επιχώσεις) των Ανισόπεδων Κόμβων (Α/Κ): Τσακώνας/Κυπαρισσίας περί τη Χ.Θ. 210+600, Αρφαρών περί τη Χ.Θ. 222+600, Εισόδου Καλαμάτας (Θουρίας) περί τη Χ.Θ. 232+000, Ασπροχώματος (Δυτικής Εισόδου Καλαμάτας) περί τη Χ.Θ. 236+500, Λεικών περί τη Χ.Θ. 238+000, Καλαμάτας (Νέδοντας) περί τη Χ.Θ. 239+500, για την απρόσκοπτη και ασφαλή είσοδο/έξοδο στον αυτοκινητόδρομο και καλύτερη διασύνδεση με το τοπικό οδικό δίκτυο.

(iii) Εργασίες κατασκευής (εκσκαφές, θεμελιώσεις, επιχώσεις, διευθετήσεις, ανωδομές, στεγανώσεις) των επιμέρους σημειακών τεχνικών και υδραυλικών έργων (π.χ. C&C, άνω/κάτω οδικές διαβάσεις, τοίχοι αντιστήριξης, γεωτεχνικά έργα, γέφυρες, οχετοί, τάφροι, δίκτυο αποχέτευσης – αποστράγγισης κ.λπ.),

(iv) Κάθε είδους χωματοургικών/κατασκευαστικών εργασιών για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένου παράπλευρου και κάθετου οδικού δικτύου προς αποκατάσταση της

πρόσβασης και την εξυπηρέτηση των παρόδιων ιδιοκτησιών και χρήσεων, την εξυπηρέτηση της τοπικής κυκλοφορίας και εκατέρωθεν επικοινωνίας, καθώς και την αποσυμφόρηση και σύνδεση της βασικής αρτηρίας με όλες τις κατευθύνσεις.

(ν) Κάθε είδους χωματουργικών/κατασκευαστικών εργασιών για την ανάπτυξη:

- του Σταθμού Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών Αρφαρών (συμπεριλαμβανομένου και Κέντρου Εκμετάλλευσης Συντήρησης) περί τη Χ.Θ. 219+250, για την παροχή υπηρεσιών προς εξυπηρέτηση των χρηστών του Έργου Παραχώρησης,
- του Μετωπικού Σταθμού Διοδίων Καλαμάτας περί τη Χ.Θ. 224+600 και των πλευρικών Αρφάρων και Θουρίας για τον έλεγχο των κινήσεων (είτε ανοικτό σύστημα διοδίων με μετωπικούς ή μετωπικούς και πλευρικούς σταθμούς είτε κλειστό σύστημα διοδίων με πλήρη έλεγχο όλων των εισόδων και εξόδων του Έργου Παραχώρησης),

Επιπλέον περιλαμβάνονται:

(νι) Εργασίες Οδοστρωσίας και Ασφαλικών

(vii) Εργασίες σήμανσης – οδικής ασφάλειας (αναφέρονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά):

- Οριζόντια και κάθετη σήμανση (διαγραμμίσεις, πινακίδες, χιλιομετρικοί δείκτες)
- Οδοφωτισμός και Η/Μ εγκαταστάσεις,
- Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης του αυτοκινητοδρόμου (κάμερες, ηλεκτρονικές πινακίδες, τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης, συστήματα καταγραφής κυκλοφορίας και αυτόματης ανίχνευσης συμβάντων, κλπ),
- Περίφραξη,
- Σ.Α.Ο.

- Ανακλαστήρες οδοστρώματος και επαναφερόμενα ελαστικά κολωνάκια

- Χώροι προσωρινής στάθμευσης-ανάπαυσης κατά μήκος της οδού,

(viii) Εργασίες άρδευσης – φύτευσης (φυτεύσεις, φυτοτεχνικές διαμορφώσεις, αποκατάσταση χώρων, αισθητικές παρεμβάσεις, εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντα χώρων, εργασίες προστασίας πρανών).

Ο σχεδιασμός και η περιγραφή της μελέτης – κατασκευής των ανωτέρω έργων/εργασιών (περιβαλλοντικά εγκεκριμένος σχεδιασμός) περιλαμβάνεται:

α) Στο θεωρημένο φάκελο «ΜΠΕ» και «ΝΣ-ΜΠΕ» (μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σχέδια τεκμηρίωσης, παραρτήματα, έγγραφα – γνωμοδοτήσεις) που συνοδεύουν την παρούσα, με τις τεχνικές διαφοροποιήσεις που προέκυψαν κατά τον οριστικό σχεδιασμό και εξειδικεύονται:

- στο «ΦΤ-2006» (μελέτη περιβάλλοντος, σχέδια τεκμηρίωσης, παραρτήματα κ.α.) που συνοδεύει την Κ.Υ.Α. 101747/24.2.2006 για την ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου σχεδιασμού του οδικού έργου από τον οριστικό σχεδιασμό και τη θέση του Α/Κ Κυπαρισίας και του Α/Κ στη συμβολή της ΠΕΟ Τρίπολης – Καλαμάτας με τον αυτοκινητόδρομο Πύργος – Τσακώνα,

- στη «Σ-ΜΠΕ-2009» (μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σχέδια τεκμηρίωσης παραρτήματα, έγγραφα-γνωμοδοτήσεις, συμπληρωματικά στοιχεία τεκμηρίωσης «ΣΣ-2010») που συνοδεύει την Κ.Υ.Α. 195212/11.1.2011 [ΑΔΑ: ΒΛ460-ΘΨΣ] για την ενσωμάτωση της περιμετρικής οδού Καλαμάτας και της ενωτικής οδού Τσακώνα – Καλαμάτα στον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό του οδικού έργου, όπως προσαρμόστηκε και εξειδικεύθηκε με τη «ΣΣ-2010» για την περιοχή Πάμισου [ΧΘ10+000 ÷ 10+500], για τη ΧΘ 16+000 ως προς την Π.Ε.Ο. και την υψομετρία του αυτοκινητόδρομου, για την περιοχή Θουρίας, Αντικαλάμου και Νοσοκομείου [ΧΘ 20+000 ÷ ΧΘ 23+800]),

- στους «ΦΤΔΟΜΘ-2011» και «ΦΤΠΣΔΘ-2012» (μελέτη περιβάλλοντος, σχέδια τεκμηρίωσης παραρτήματα) που συνοδεύουν την Απόφαση 165417/22.1.2013 [ΑΔΑ: ΒΕΙΩ0-ΟΗ6] του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ για την ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου σχεδιασμού του οδικού έργου από: α) την

αντικατάσταση της άνω διάβασης με ισόπεδη στη συμβολή της οδού Θουρίας – Μικρομάνης με τη σιδηροδρομική γραμμή, β) τον οριστικό σχεδιασμό του σταθμού πλευρικών διοδίων Α/Κ Καλαμάτας,

- στο «ΦΑΤ-2014» που συνοδεύει την Απόφαση 176151/14.11.2014 [ΑΔΑ: 7ΓΒΠ0-251] του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΚΑ για την ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου σχεδιασμού του οδικού έργου από τον οριστικό σχεδιασμό του έργου στην περιοχή της Καλαμάτας,

- στην υποενότητα 6.1 της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» που υποβλήθηκε με το α.π. Β/Ε2/Φ14/300279/27.10.2021 έγγραφο του Τμήματος Β: Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών για τη τροποποίηση της παρούσας,

και με την υποχρέωση τήρησης των όρων και περιορισμών που τίθενται με την ΑΕΠΟ (με τις τροποποιήσεις της) με τη μορφή προληπτικών ή επανορθωτικών μέτρων και δράσεων, για την αποτροπή ή/και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την κατασκευή τέτοιου είδους και μεγέθους έργο.

β) Στη Σύμβαση Παραχώρησης που κυρώθηκε με το ν.3559/2007 (Α'102), σε σχέση με τα όρια του έργου και τα επιμέρους θέματα υλοποίησης του (μελέτη – κατασκευή – λειτουργία – εκμετάλλευση – συντήρηση), για το σύνολο του Αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη ως Έργο Παραχώρησης, και στα προσαρτήματα της [Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.), Πρότυπα Κατασκευής Έργων (Π.Κ.Ε.), Κανονισμός Μελετών – Ερευνών (Κ.Μ.Ε.), Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ)], ως προς τους όρους και τις εξειδικευμένες τεχνικές απαιτήσεις.

Ο σχεδιασμός της όδευσης, της θέσης των τεχνικών έργων, τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά (μηκοτομή, διατομές) του έργου αποτυπώνονται εποπτικά στα σχέδια τεκμηρίωσης (οριζοντιογραφίες, μηκοτομή, διατομές) που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω θεωρημένες περιβαλλοντικές μελέτες.

Ως προς τη λειτουργία (περίοδος λειτουργίας – εκμετάλλευσης)

Στη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου (μετά την ολοκλήρωση των ανωτέρω έργων/εργασιών εκ των οποίων προέκυψε και το κατά φυσική υπόσταση έργο) και για όλο τον κύκλο ζωής του, περιλαμβάνονται όλα τα έργα και εργασίες που σχετίζονται με την εξασφάλιση του απαιτούμενου επιπέδου ασφαλούς οδικής κυκλοφορίας και εξυπηρέτησης των χρηστών του έργου, όπως συντήρηση, εκμετάλλευση, λειτουργική βελτίωση, αποκατάσταση ζημιών, επέκταση/αναβάθμιση παροχούμενων υπηρεσιών κ.λπ. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται τα εξής:

- Παρακολούθηση κατάστασης οδοστρώματος (συντήρηση, επιδιόρθωση, ανακατασκευή) και ανανέωση διαγράμμισης,
- Παρακολούθηση κατάστασης του έργου (συντήρηση, επιδιόρθωση, ανακατασκευή) επισφαλών θέσεων /σημείων του αυτοκινητόδρομου (πρανή, τεχνικά έργα),
- Παρακολούθηση κυκλοφοριακών φόρτων, στάθμης οδικού θορύβου
- Συντήρηση της σήμανσης, του οδοφωτισμού και των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων,
- Λειτουργία του συστήματος διαχείρισης του αυτοκινητοδρόμου (κάμερες, ηλεκτρονικές πινακίδες, τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης, συστήματα καταγραφής κυκλοφορίας και αυτόματης ανίχνευσης συμβάντων, σταθμοί μέτρησης θορύβου και ατμοσφαιρικής ρύπανσης κλπ),
- Αποκατάσταση της περίφραξης,
- Αντιθορυβική προστασία,
- Λειτουργία/εκμετάλλευση των Σταθμών Διοδίων

- Καθαρισμός οδού και διαχείριση υποδομών χώρων προσωρινής στάθμευσης
- Συντήρηση φυτεύσεων
- Αντιμετώπιση/φροντίδα οδικών συμβάντων (τροχαία ατυχήματα, ακινητοποιημένα οχήματα, αποχιονισμός κ.α),

σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώθηκε με το με το ν.3559/2007 (Α'102), Αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη ως Έργο Παραχώρησης, και τις θεωρημένες περιβαλλοντικές μελέτες που συνοδεύουν την παρούσα απόφαση (με τις τροποποιήσεις της), και υπό την προϋπόθεση τήρησης των όρων και περιορισμών που τίθενται με αυτή (με τη μορφή προληπτικών ή επανορθωτικών μέτρων και δράσεων), για την αποτροπή ή/και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από τη λειτουργία τέτοιου είδους και μεγέθους έργο.

α3) Ο υδραυλικός σχεδιασμός και η αντιπλημμυρική προστασία του έργου, με βάση και τις απαιτήσεις που εξειδικεύονται: στην «Σ.Π», στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.), στα Πρότυπα Κατασκευής Έργων (Π.Κ.Ε.), στον Κανονισμό Μελετών – Ερευνών (Κ.Μ.Ε.), στην Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ), περιλαμβάνει τεχνικά έργα όπως:

- Γέφυρες και κιβωτοειδής οχετούς για την απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτων που διασταυρώνει ο οδικός άξονας,
- Δίκτυο αποστράγγισης όμβριων που περιλαμβάνει τάφρους, ερείσματα, υπόγειο δίκτυο αποχέτευσης, δεξαμενές κατακράτησης, στραγγιστικές στρώσεις και στραγγιστήρια για την απορροή των υδάτων από το οδόστρωμα του άξονα,
- Έργα παροχέτευσης υδάτων (αγωγοί, τάφροι, κανάλια) για τη συλλογή και καθοδήγηση τους σε κατάλληλους φυσικούς αποδέκτες,
- Έργα σημειακής διευθέτησης υφιστάμενων υδατορεμάτων και υδραυλικών τάφρων που διασταυρώνει ο οδικός άξονας για την λειτουργική βελτίωση και αποκατάσταση της μειωμένης παροχετευτικότητας τους,
- Αποκατάσταση/αντικατάσταση υφιστάμενων τεχνικών, κατόπιν ελέγχου της επάρκειας τους, για την εξασφάλιση της ομαλής διοχέτευσης υδάτων,

που βρίσκονται εντός των ορίων του έργου και περιγράφονται στη «ΜΠΕ» που συνοδεύει την παρούσα (με τις τροποποιήσεις της και τις θεωρημένες περιβαλλοντικές μελέτες που τις συνοδεύουν) και υπό την προϋπόθεση τήρησης των όρων και περιορισμών που τίθενται με αυτή (με τη μορφή προληπτικών ή επανορθωτικών μέτρων και δράσεων), για την αποτροπή ή/και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από τέτοιου είδους και μεγέθους έργο.

Επιπλέον και προκειμένου:

- να διασφαλιστεί ο αυτοκινητόδρομος και η άμεση περιοχή επιρροής του από πλημμυρικά φαινόμενα και των συνεπειών τους,
- να αποτραπεί η εκδήλωση μεγάλης κλίμακας πλημμυρικών φαινομένων με απρόβλεπτες υλικές και περιβαλλοντικές ζημιές,
- να αντιμετωπιστούν προβλήματα/ζημιές (από πλημμυρικά φαινόμενα) που ήδη έχουν συμβεί σε συγκεκριμένες θέσεις/περιοχές ανάντη και κατόπιν του αυτοκινητόδρομου, περιλαμβάνονται και συνδέονται λειτουργικά με το έργο και τα κάτωθι πρόσθετα/συμπληρωματικά υδραυλικά έργα και παρεμβάσεις, όπου τα πλημμυρικά φαινόμενα διαπιστωμένα επηρεάζουν:
- τις συνθήκες διόδευσης των ομβρίων υδάτων στις κατόπιν περιοχές του,
- την προστασία των υποδομών του,
- την ασφάλεια των χρηστών και την ανεμπόδιστη πρόσβαση αυτών στο έργο

i) Έργα διευθέτησης υφιστάμενων υδατορεμάτων και υδραυλικών τάφρων για την λειτουργική βελτίωση και αποκατάσταση της μειωμένης παροχετευτικότητας τους, έργα

παροχέτευσης υδάτων (αγωγοί, τάφροι, κανάλια) για τη συλλογή και καθοδήγηση τους σε κατάλληλους φυσικούς αποδέκτες, έργα διαχείρισης υδάτων και στερεομεταφοράς (λεκάνες ηρεμίας, λεκάνες ανάσχεσης/συγκράτησης φερτών, αναβαθμοί κ.λπ.) για την μείωση της πλημμυρικής αιχμής, στις περιοχές του Πηδήματος και της Περιμετρικής Οδού Καλαμάτας που περιγράφονται αναλυτικά στις ενότητες 2 και 3 της μελέτης περιβάλλοντος του «ΦΤ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» και αποτυπώνονται εποπτικά στα Σχέδια 3 και 4 «Οριζοντιογραφία» σε κλ. 1:5000 και 1:2000 αντίστοιχα, και συνοδεύουν την Απόφαση 90755/5953/20.7.2021 [ΑΔΑ: ΨΕΡΝ4653Π8-ΔΥΨ] του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ για τη τροποποίηση της παρούσας, και υπό την προϋπόθεση τήρησης των όρων και περιορισμών που τίθενται με αυτή (με τη μορφή προληπτικών ή επανορθωτικών μέτρων και δράσεων), για την αποτροπή ή/και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από τέτοιου είδους και μεγέθους έργο, καθώς και όσων τίθενται στη «Σ.Π.» (με τα προσαρτήματα της).

ii) Έργα διευθέτησης υφιστάμενων υδατορεμάτων και ποταμών για την λειτουργική βελτίωση και αποκατάσταση της μειωμένης παροχέτευτικότητας τους, έργα παροχέτευσης λεκανών (αγωγοί, τάφροι, κανάλια) για τη συλλογή και καθοδήγηση τους σε κατάλληλους φυσικούς αποδέκτες, έργα διαχείρισης υδάτων και στερεομεταφοράς (λεκάνες ηρεμίας, λεκάνες ανάσχεσης/συγκράτησης φερτών, αναβαθμοί κ.λπ.) για την μείωση της πλημμυρικής αιχμής, στις περιοχές της Περιμετρικής Οδού Καλαμάτας και του πολεοδομικού ιστού της Καλαμάτας (π. Νέδοντα και λοιπά) που περιγράφονται αναλυτικά στην ενότητα 6.2 της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» και αποτυπώνονται εποπτικά στο Σχέδιο 006 «ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΓΡΑΦΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ» σε κλ. 1:5000 που υποβλήθηκε με το α.π. Β/Ε2/Φ14/300279/27.10.2021 έγγραφο του Τμήματος Β: Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών για τη τροποποίηση της παρούσας και υπό την προϋπόθεση τήρησης των όρων και περιορισμών που τίθενται με αυτή (με τη μορφή προληπτικών ή επανορθωτικών μέτρων και δράσεων), για την αποτροπή ή/και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από τέτοιου είδους και μεγέθους έργο, καθώς και όσων τίθενται σε κάθε άλλη άμεση ή έμμεση συναφή διοικητική πράξη που έχει σχέση με αυτή, και στη «Σ.Π.» (με τα προσαρτήματα της).

α4) Σύμφωνα με τα άρθρα της «Σ.Π» και στο πλαίσιο λειτουργίας του έργου, αναπτύσσονται και λειτουργούν (εντός των ορίων του):

- Σταθμοί Διοδίων για τον έλεγχο των κινήσεων (ανοικτό σύστημα διοδίων με μετωπικούς και πλευρικούς σταθμούς ή κλειστό σύστημα διοδίων με πλήρη έλεγχο όλων των εισόδων και εξόδων του Έργου Παραχώρησης), όπως ο Μετωπικός Σταθμός Διοδίων Καλαμάτας περί τη Χ.Θ. 224+600 και οι πλευρικοί Αρφάρων και Θουρίας
- Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) για την εξυπηρέτηση των χρηστών του αυτοκινητόδρομου (ήτοι δυνατότητα στάσης ή ολιγόωρης στάθμευσης, εστίαση, χρήση τηλεφώνου, αγορές - Mini markets, χρήση χώρων υγιεινής, ανεφοδιασμός καυσίμων κ.α.), όπως ο Σταθμός Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών Αρφαρών (συμπεριλαμβανομένου και Κέντρου Εκμετάλλευσης Συντήρησης) περί τη Χ.Θ. 219+250
- Κέντρα Ελέγχου - Συντήρησης (ΚΕΣ), Τεχνικές Βάσεις και Υποδομές Εκχιονισμού για τον έλεγχο/διαχείριση/συντήρηση του αυτοκινητόδρομου, όπως καταγράφονται (ως προς τη θέση) στην υποενότητα 6.1 της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» που υποβλήθηκε με το α.π. Β/Ε2/Φ14/300279/27.10.2021 έγγραφο του Τμήματος Β: Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών για τη τροποποίηση της παρούσας, και περιγράφονται (ως προς τις τεχνικές λεπτομέρειες) στο «ΦΤΠΣΔΘ-2012» που συνοδεύει την Απόφαση 165417/22.1.2013 [ΑΔΑ: ΒΕΙΩ0-0Η6] του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και στη «ΤΕΠΕΜ-2012» που συνοδεύει την Απόφαση 146840/5.3.2015 [ΑΔΑ: 6ΒΧΩ465ΦΘΗ-ΒΣ6] του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής

Πολιτικής του ΥΠΑΠΕΝ, και υπό την αίρεση των όρων και περιορισμών που τίθενται με αυτές, καθώς και όσων τίθενται στη «Σ.Π.».

Όσον αφορά στο βασικό σχεδιασμό των ανωτέρω εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν και συναρτώνται με τη λειτουργία της οδού, ως ελάχιστες εγκαταστάσεις και λειτουργίες επιτρέπονται (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά):

- (i) Για τα ΚΕΣ: Κτίρια διοίκησης,
Υπόστεγα και αποθήκες,
Χώροι στάθμευσης,
Η/Μ, μηχανολογικός εξοπλισμός, ανταλλακτικά, εξοπλισμός συντήρησης,
Υπηρεσίες έκτακτης Ανάγκης (πυροσβεστική, αστυνομία, ΕΚΑΒ)
Υποδομές εκχιονισμού (στέγαστρο για την αποθήκευση άλατος, χώρος φορτοεκφόρτωσης άλατος)
Υποστηρικτικές Η/Μ υποδομές και δίκτυα
- (ii) Για τα ΣΕΑ: Πρατήριο ανεφοδιασμού καυσίμων και ενέργειας (βενζίνη, πετρέλαιο, LPG, CNG, ηλεκτροφόρτιση),
Χώροι υγειονομικού ενδιαφέροντος (εστίαση, πώληση ειδών και προϊόντων),
Συνεργείο οχημάτων,
Η/Μ, μηχανολογικός εξοπλισμός
Στάθμευση και ανάπαυση ΙΧ,
Ειδικά ασφαλείς και προστατευμένοι χώροι στάθμευσης φορτηγών οχημάτων
Εμπορικές/Οικονομικές δραστηριότητες,
Υπηρεσίες έκτακτης Ανάγκης (πυροσβεστική, αστυνομία, ΕΚΑΒ)

α5) Λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του έργου (είδος και μέγεθος) συνδυαστικά με τα κριτήρια κατάταξης του Παραρτήματος Ι του ν.4014/2011, αυτό κατηγοριοποιείται και κατατάσσεται (στο σύνολο του) περιβαλλοντικά βάσει της Υ.Α. ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (Β'841) ως εξής:

«Ομάδα 1^η: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών: Έργα Οδοποιίας - Υποκατηγορία Α1»
«α/α 1: Αυτοκινητόδρομος»

Επιπλέον, ο οδικός άξονας Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα:

- Χαρακτηρίστηκε ως Αυτοκινητόδρομος 7 (Α7), βάσει της υπ' αριθ. ΔΟΥ/οικ/5776 (ΦΕΚ/253ΑΑΠ/21-12-15) απόφασης του Υπ. ΥΠΟΜΕΔΙ,
- Χαρακτηρίζεται ως αυτοκινητόδρομος κατά τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν.2696/1999 - ΦΕΚ Α'57/23.3.1999 όπως ισχύει) και εντάσσεται στο βασικό εθνικό οδικό δίκτυο για την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων,
- Χαρακτηρίστηκε ως "Έργο Εθνικής Σημασίας", βάσει της Κ.Υ.Α. ΟΑΠ/Φ10/οικ.16360 (Β'1339/2006)
- Περιλαμβάνεται στο Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ/ΤΕΝ-Τ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 11-12-13 «περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών...».

Τέλος σύμφωνα με την ελληνική και ευρωπαϊκή στατιστική ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων (ΣΤΑΚΟΔ και NACE), τα οδικά έργα κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς:

41 Κατασκευές κτιρίων	
41.20	Κατασκευή κτιρίων για κατοικίες και μη
42 Έργα πολιτικού μηχανικού	
42.1	Κατασκευή δρόμων και σιδηροδρομικών γραμμών
42.11	Κατασκευή δρόμων και αυτοκινητόδρομων
42.13	Κατασκευή γεφυρών και σηράγγων
42.91	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων
43 Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	
43.1	Κατεδαφίσεις και προετοιμασία εργοταξίου
43.11	Κατεδαφίσεις
43.12	Προετοιμασία εργοταξίου

Κύριος του έργου είναι το Ελληνικό Δημόσιο δια των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών (ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ, Δ17/ΛΣΕΠ), με φορέα (ως προς τη λειτουργία – συντήρηση – εκμετάλλευση) την εταιρεία παραχώρησης «ΜΩΡΕΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης του Αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη» και το διακριτικό τίτλο «ΜΩΡΕΑΣ Α.Ε.» με τους μετόχους της. »

2) Στην ενότητα δ) της ΑΕΠΟ, οι περιβαλλοντικοί όροι 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 37, 45, 46, 47, 51, 52 και 55 αντικαθίστανται ως εξής:

« 1. Οι όροι, μέτρα, προϋποθέσεις, όρια και περιορισμοί (περιβαλλοντικές απαιτήσεις) που περιλαμβάνονται στην παρούσα απόφαση και επιβάλλονται, ως προληπτικά μέτρα για την αποφυγή ή/και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων, την αποτροπή της ρύπανσης και γενικότερα της υποβάθμισης του περιβάλλοντος εκ της πραγματοποίησης και ολοκλήρωσης του έργου του θέματος, αφορούν:

α) τον «Κύριο» του έργου (Ελληνικό Δημόσιο διά των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών: ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ, Δ17/ΛΣΕΠ, όπως εκάστοτε υφίστανται),

β) τον «Παραχωρησιούχο» του έργου («ΜΩΡΕΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης του Αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη» και το διακριτικό τίτλο «ΜΩΡΕΑΣ Α.Ε.» με τους μετόχους της),

γ) τον «Ανεξάρτητο Μηχανικό» του έργου (εταιρεία «FABER – MAUNSELL Ltd.» βάσει της Σ.Π.),

δ) στα «Τρίτα Μέρη» (οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή σύμπραξη αυτών συμμετέχει στην κατασκευή ή/και λειτουργία – συντήρηση του έργου, κατόπιν συμφωνίας-σύμβασης-ανάθεσης με τον παραχωρησιούχο ή τον κύριο του έργου),

ε) ως και πας κατά νόμο υπόχρεο, καθώς και όλους όσους εκ της θέσεως και των αρμοδιοτήτων τους είναι υπεύθυνοι για τον σχεδιασμό, έγκριση, παραχώρηση, επίβλεψη, πιστοποίηση, παραλαβή κ.λπ. και λοιπές διαδικασίες που αφορούν στην κατασκευή - λειτουργία – συντήρηση - εκμετάλλευση του έργου,

και οι οποίοι (στο σύνολο τους και κατά το μέρος που τους αναλογεί ή/και αντιστοιχεί) φέρουν ακέραιη την ευθύνη για την εφαρμογή/τήρηση τους.

2. Σε όλη τη διάρκεια και τις φάσεις/περιόδους του έργου (μελέτη - κατασκευή - λειτουργία – συντήρηση - εκμετάλλευση), οι ανωτέρω αναφερόμενοι οφείλουν να πράττουν και να προνοούν βάσει πρωτοκόλλων, όρων, διαδικασιών (κατά το μέρος που τους αναλογεί ή/και αντιστοιχεί), ώστε να εξασφαλίζεται:

(i) Η ορθή τήρηση/εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων, περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα απόφαση,

- (ii) Η πρόληψη, ελαχιστοποίηση επιβαρυντικών καταστάσεων για το περιβάλλον λόγω πράξεων ή παραλείψεων από τη μη τήρηση ή κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα απόφαση,
- (iii) Η δυνατότητα άμεσης αντιμετώπισης και αποκατάστασης καταστάσεων επιβαρυντικών για το περιβάλλον, λόγω των ανωτέρω πράξεων ή παραλείψεων,
- (iv) Η εφαρμογή σύγχρονων και κατάλληλων πρακτικών και βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την πρόληψη οποιασδήποτε περιβαλλοντικής ζημίας που ενδέχεται να προκληθεί από κατασκευαστικές αστοχίες-κακοτεχνίες και για τον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων εντός της συμβατικής περιοχής (βάσει της ΣΠ) και των παρακείμενων ή γειτονικών περιοχών.

Σε σχέση με το ανωτέρω, στις διαδικασίες μελέτης, παραχώρησης, κατασκευής, επίβλεψης, παραλαβής, λειτουργίας και ελέγχου του έργου, καθώς και στις διαδικασίες σύναψης οποιασδήποτε νομικής μορφής συμφωνιών/συμβάσεων κ.α, που αφορούν στο συμβατικό έργο, όπως επίσης και για την έκδοση κάθε διοικητικής πράξης (άδεια, έγκριση, συναίνεση) που απαιτείται κατά περίπτωση (σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις) και σχετίζεται με την ολοκλήρωση του (μελέτη - κατασκευή - λειτουργία - εκμετάλλευση - συντήρηση), να μνημονεύεται η παρούσα απόφαση και να προβλέπονται ρητές πρόνοιες συμμόρφωσης με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις (όροι, μέτρα, περιορισμοί) που τίθενται με αυτή

3. Στον ετήσιο προϋπολογισμό και τις δαπάνες του έργου να συνυπολογίζονται και εξασφαλίζονται οι απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι για τα λειτουργικά κόστη όπως (ενδεικτικά):

- (i) Ετήσιες και περιοδικές εργασίες συντήρησης (ελαφρές – βαριές) του αυτοκινητόδρομου.
- (ii) Πρόσθετες/έκτακτες/απρόβλεπτες εργασίες που μπορεί να απαιτηθούν για την αποκατάσταση ζημιών κατά τη διάρκεια λειτουργίας του αυτοκινητόδρομου.
- (iii) Την προστασία του περιβάλλοντος και την προσαρμογή/ενσωμάτωση του έργου στα χαρακτηριστικά και τη φύση του χώρου υποδοχής του (π.χ. εκπόνηση μελετών και σχεδίων, υλοποίηση προγραμμάτων, εργασίες φύτευσης, εργασίες αποκατάστασης, αντιμετώπιση αστοχιών κ.λπ.)
- (iv) Πρόσθετο κόστος του συνόλου των έργων, δράσεων και παρεμβάσεων που προκύπτουν από τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και ρυθμίσεις της παρούσας (όροι, μέτρα και περιορισμοί).
- (v) Το κόστος της δαπάνης από τις τακτικές και έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις.

Στις εν λόγω δαπάνες να συμπεριληφθεί και το κόστος για την αντιπλημμυρική προστασία του έργου και των κατάντη περιοχών από τις οποίες διέρχεται ο αυτοκινητόδρομος (εκτός ζώνης απαλλοτρίωσης και ορίου παραχώρησης), με την κατασκευή και συντήρηση όλων των απαραίτητων υδραυλικών τεχνικών έργων που απαιτούνται εκ της υδραυλικής μελέτης (βλ. στην παράγραφο α3) της παρούσας), για την καθοδήγηση και αποφόρτιση των επιφανειακών απορροών σε φυσικούς αποδέκτες, ώστε να μην δημιουργούνται προβλήματα πλημμύρας.

4. Δεν επιτρέπεται η χορήγηση άδειας ή έγκρισης από οποιαδήποτε αρχή για την κατασκευή – εγκατάσταση – λειτουργία οποιουδήποτε συνοδού ή την επέκταση του κυρίως έργου (που δεν περιγράφεται στις θεωρημένες περιβαλλοντικές μελέτες και ως εκ τούτου δεν καλύπτεται από την παρούσα με τις τροποποιήσεις της), και για τα οποία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης και η έγκριση από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή. Τα πάσης φύσεως επιμέρους έργα, δραστηριότητες ή εγκαταστάσεις που απαιτούνται εκ του οδικού έργου (κατασκευή – λειτουργία - συντήρηση) και η οριστικοποίηση του σχεδιασμού τους προκύπτει σε στάδιο που έπεται της παρούσας αποτελούν συνοδά έργα (πρόσθετοι χώροι του άρθρου 12.2 της «ΣΠ»). Η περιβαλλοντική αδειοδότηση των συνοδών έργων γίνεται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή κατόπιν τήρησης της διαδικασίας των Άρθ. 6 και 7 του Ν. 4014/2011 (Α΄

209), αναλόγως την εκάστοτε περίπτωση και υπό τον όρο 12.2.1 της «ΣΠ». Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Οι εργοταξιακοί χώροι, εργοταξιακές εγκαταστάσεις, μηχανολογικός εξοπλισμός κ.λπ., σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγ.2 του Αρθ.7 του ν.4014/2011 και με την προϋπόθεση τήρησης των αντίστοιχων περιβαλλοντικών όρων της παρούσας.
 - Οι αποθεσιοθάλαμοι σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγ.2 του Αρθ.7 του ν.4014/2011 και με την προϋπόθεση τήρησης των αντίστοιχων περιβαλλοντικών όρων της παρούσας.
 - Έργα αντιθρομβικής προστασίας, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγ.2 του Αρθ.7 του ν.4014/2011 και με την προϋπόθεση τήρησης των αντίστοιχων περιβαλλοντικών όρων της παρούσας.
 - Νέοι Σταθμοί διοδίων (μετωπικά, πλευρικά) σύμφωνα με τη διαδικασία του Αρθ. 3 σε συνδυασμό με το Αρθ.6 του ν. 4014/2011.
 - Σταθμοί εξυπηρέτησης αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), Χώροι Στάθμευσης & Αναψυχής (ΧΣΑ), Κέντρα εξυπηρέτησης και συντήρησης έργων ή δραστηριοτήτων (ΚΕΛΣ), σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγ.2 του Αρθ.7 του ν.4014/2011.
- Ουδεμία κατασκευή ή εγκατάσταση θα εκτελείται, αν προηγουμένως δεν έχει εγκριθεί η σχετική περιβαλλοντική μελέτη.

5. Για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας και την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν εξ' αυτής, καθόλη τη διάρκεια της παραχώρησης, να λαμβάνονται υπόψη και να τηρούνται (εκ μέρους του παραχωρησιούχου και από τα τρίτα μέρη) οι διατάξεις του ν.4858/2021 (Α'220) «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς», καθώς και οι κάτωθι ειδικοί όροι (ιδίως κατά την εκτέλεση των όποιων εργασιών στο πλαίσιο της «Σ.Π» εκτός των ορίων του έργου).

(i) Οι όποιες πρόσθετες/συμπληρωματικές εργασίες στο πλαίσιο της Σ.Π. και ιδίως αυτές εκτός των ορίων του έργου, να γίνονται υπό την άμεση και συνεχή επίβλεψη των αρμοδίων χωρικά Εφορειών Αρχαιοτήτων (ΕΦΑ Μεσσηνίας, Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων) που πρέπει να ειδοποιούνται εγκαίρως και εγγράφως για τον σκοπό αυτό. Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει και για περιπτώσεις επανάληψης των εργασιών μετά από διακοπή.

(ii) Για τις θέσεις στο χώρο εκτέλεσης του έργου όπου πραγματοποιήθηκαν αρχαιολογικές έρευνες (εργασίες, δοκιμαστικές τομές) και αποκαλύφθηκαν αρχαιολογικά κατάλοιπα που δεν διατηρήθηκαν ορατά, σε περίπτωση που στο μέλλον παραστεί ανάγκη πραγματοποίησης οιασδήποτε φύσεως σκαπτικών εργασιών, να τηρηθεί η προηγούμενη περίπτωση και να κατατεθεί σχετικός φάκελος στις αρμόδιες ΕΦΑ.

(iii) Για τους κηρυγμένους και οριοθετημένους αρχαιολογικούς χώρους που έχουν αναδειχθεί στο πλαίσιο ολοκλήρωσης του έργου, όπου είναι απαραίτητο, να ληφθούν μέτρα για την τεχνική υποστήριξη τους σε έργα υποδομής, με σκοπό την προστασία και τη διατήρηση της ανάδειξης και της επισκεψιμότητάς τους, σε συνεργασία με τις αρμόδιες ΕΦΑ και την Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠΠΟΑ.

(iv) Σε περίπτωση επέκτασης-τροποποίησης του έργου, εκτέλεσης πρόσθετων – συμπληρωματικών εργασιών, κατασκευής συνοδών έργων ή αλλαγή χρήσης, πρέπει να υποβληθεί στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων συμπληρωματικό αίτημα.

(v) Σε περίπτωση αποκάλυψης - ανεύρεσης αρχαιοτήτων, οι εργασίες διακόπτονται για να ακολουθήσει ανασκαφική έρευνα, από τα αποτελέσματα της οποίας θα εξαρτηθεί η περαιτέρω πορεία του έργου. Οι δαπάνες για την αρχαιολογική παρακολούθηση των εργασιών από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, για τυχόν ανασκαφική έρευνα που θα προκύψει, για την αμοιβή του απαιτούμενου επιστημονικού και εργατικού προσωπικού και για τις απαιτούμενες προμήθειες σε υλικά και εργαλεία, καθώς και το κόστος μελέτης και συντήρησης των ευρημάτων, επιβαρύνουν τον παραχωρησιούχο. Εφόσον εξασφαλισθεί η

χρηματοδότησή μέσω σχετικού Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΕΣΠΑ 2021-2027 ή μέσω σύμβασης παραχώρησης, να προβλεφθεί και η υλοποίηση με αυτεπιστασία υποέργου αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών.

7. Ο περιβαλλοντικά εγκεκριμένος σχεδιασμός του έργου είναι αυτός που περιγράφεται στην ενότητα Α της παρούσας και περιλαμβάνεται στο άρθρο 4.2. της «Σ.Π» και στην Ε.Σ.Υ του έργου. Εφόσον ο σχεδιασμός διαφοροποιηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο από την έκδοση της παρούσας (π.χ. λόγω επέκτασης/συμπλήρωσης του φυσικού αντικείμενου, λόγω επέλευσης κινδύνου, λόγω πρόσθετων έργων κ.λπ.) απαιτείται να προηγηθεί η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης (άρθρα 6 και 7 του ν.4014/2011 ΦΕΚ/Α/209 αναλόγως την εκάστοτε περίπτωση) προκειμένου να ενσωματωθούν οι μεταβολές/διαφοροποιήσεις στην παρούσα ΑΕΠΟ.

8. Τα απαιτούμενα υλικά και πρώτες ύλες για τις ανάγκες του έργου (εργασίες ελαφριάς και βαριάς συντήρησης της οδού, εργασίες κατασκευής είτε για την αποκατάσταση ζημιών/βλαβών είτε παρεμβάσεων για τη βελτίωση του έργου), να εξασφαλίζονται είτε από την αξιοποίηση των εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών του ίδιου του έργου, είτε από εξορυκτικές εγκαταστάσεις και δραστηριότητες που λειτουργούν νομίμως και τηρούν τις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι περιβαλλοντικές διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη εκμετάλλευση λατομείων – δημιουργία δανειοθαλάμων λήψης αδρανών υλικών και η αυθαίρετη λήψη υλικών από τις κοίτες ρεμάτων.

9. Τα πλεονάζοντα ακατάλληλα υλικά που ενδέχεται να προκύψουν από εκσκαφές-κατασκευές-κατεδαφίσεις και δεν θα χρησιμοποιούνται στο έργο και προτίθεται να απορρίψει ο παραχωρησιούχος, υπόκεινται στη διαδικασία διαχείρισης του άρθρου 30 του Ν.4819/2021 (Α' 129) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων....». Τα υλικά αυτά δύναται να διατεθούν:

(i) Είτε για την αποκατάσταση ανενεργών χώρων εξορυκτικής δραστηριότητας που έχουν καθοριστεί ή θα καθοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 2742/1999 (Α' 207), βάσει της διαδικασίας του άρθρου 40 (παραγ. 2) του ν.4030 (Α' 249) «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λουιτές διατάξεις» (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα).

(ii) Είτε σε αποθεσιοθαλάμους, έπειτα από την τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Περιβαλλοντικό Όρο 4 της παρούσας.

(iii) Είτε σε Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης

(iv) Αποκλειστικά και μόνον για την αποκατάσταση και ένταξη στο φυσικό περιβάλλον, ήδη εξορυχθέντος και ανενεργού λατομείου στην περιοχή του έργου, που διέπεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας (δάσος - δασική - αναδασωτέα έκταση), επιτρέπεται η απόθεση υλικών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παραγ. 4 του Άρθρου 7 του ν.4014/2011 (Α' 209) και έπειτα από την τήρηση της διαδικασίας της παραγ. 2 του Άρθ. 7 του ίδιου Νόμου.

10. Η ανάπτυξη και λειτουργία των ΚΕΣ, ΣΕΑ (βλ. παραγ. α4 της παρούσας) διέπεται από το σχεδιασμό που περιλαμβάνεται στις θεωρημένες περιβαλλοντικές μελέτες του έργου, και με την υποχρέωση τήρησης των όρων που ακολουθούν:

(i) Κάθε είδους φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται εντός των ΣΕΑ ή στο οποίο του ανατίθεται μέρος της υλοποίησης και λειτουργίας του («τρίτα μέρη»), φέρουν την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα απόφαση, κατά το μέρος που τους αντιστοιχεί.

(ii) Οι υπό στοιχεία α' και β' φορείς του περιβαλλοντικού όρου 1 υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των περιβαλλοντικών

όρων από το σύνολο όσων δραστηριοποιούνται εντός των ΣΕΑ, καθώς και η δυνατότητα αντιμετώπισης και αποκατάστασης δυσάρεστων περιβαλλοντικά καταστάσεων οφειλομένων σε ενέργειες ή παραλείψεις κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων.

(iii) Απαιτούμενες διαμορφώσεις εξωτερικών χώρων των ΣΕΑ πραγματοποιούνται μόνο κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης των αρμόδιων Αρχαιολογικών Υπηρεσιών και με την υποχρέωση τήρησης του περιβαλλοντικού όρου 5.

(iv) Οι φυτοτεχνικές διαμορφώσεις των χώρων πρασίνου των ΣΕΑ να συντηρούνται τακτικά και επιμελώς ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρησή τους, η ενίσχυση τους με μεγιστοποίηση του ποσοστού δενδρώδους βλάστησης στο συνολικό μίγμα πρασίνου, η βιοκλιματική αποτελεσματικότητα των κτιρίων.

(v) Η ενεργειακή αποτελεσματικότητα των κτιριακών δομών των ΣΕΑ να μεγιστοποιείται αξιοποιώντας τις βέλτιστες διαθέσιμες σχεδιαστικές επιλογές, υπερκαλύπτοντας όπου χρειάζεται τις ελάχιστες απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας (π.χ. ν. 3661/2008, ν. 3851/2010 και Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων). Στο πνεύμα αυτό θα πρέπει:

- Να εφαρμόζονται οι αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού, με κατάλληλη τροποποίηση του σχεδιασμού των ανοιγμάτων στα κτίρια, τοποθέτηση διατάξεων σκίασης και ενίσχυσης του φυσικού αερισμού, καθώς και με τις κατάλληλες διαμορφώσεις πρασίνου στον περιβάλλοντα χώρο των κτιρίων, βάσει του προηγούμενου όρου.

- Να προβλεφθούν κατάλληλες διατάξεις στις θύρες εισόδου – εξόδου του κοινού, ώστε να ελαχιστοποιείται το θερμικό φορτίο που ανταλλάσσεται μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού του κτιριακού κελύφους.

- Να μεγιστοποιηθεί η ενεργειακή αποδοτικότητα των συστημάτων κλιματισμού–αερισμού στη ζώνη εξυπηρέτησης επιβατών, τουλάχιστον διαμέσου λεπτομερούς αξιολόγησης των αναγκών για κάθε τμήμα κτιρίου και αντίστοιχης επιλογής της ενεργειακά αποτελεσματικότερης λύσης μεταξύ ανεξάρτητων και κεντρικών συστημάτων κλιματισμού.

(vi) Να μεγιστοποιηθεί ο φυσικός φωτισμός, μέσω κατάλληλων ανοιγμάτων και διατάξεων ρύθμισης της πρόσπτωσης. Για τον τεχνητό φωτισμό, θα πρέπει να επιλεγούν πηγές και σώματα εξοικονόμησης ενέργειας. Επιπλέον, οι θέσεις και η πυκνότητα των πηγών τεχνητού φωτισμού θα πρέπει να επιλεγεί και με κριτήριο την ελαχιστοποίηση της ενεργειακής κατανάλωσης. Τέλος, θα πρέπει να τοποθετηθούν συστήματα αυτόματης έναυσης – σβέσης φωτισμού σε όλους τους χώρους μη-μόνιμων χρήσεων (αποθήκες, χώροι υγιεινής κ.ά.)

(vii) Η άρδευση των χώρων πρασίνου να πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα από τις επεξεργασμένες εκροές των ΕΕΛ.

(viii) Στα συστήματα ατομικής καθαριότητας (νιπτήρες, κρουνοί κ.λπ.) θα πρέπει να επιλεγεί εξοπλισμός που να ελαχιστοποιεί την άσκοπη κατανάλωση ύδατος στους χώρους υγιεινής.

(ix) Το σύνολο των παραγόμενων υγρών αποβλήτων αστικού τύπου να συλλέγεται και διατίθεται στις αντίστοιχες ΕΕΛ των ΣΕΑ ή σε δημοτικές ΕΕΛ κατόπιν σχετικής σύμβασης.

(x) Κατά τη λειτουργία των ΣΕΑ, θα πρέπει να εφαρμοστεί Σύστημα Διαχείρισης Απορριμμάτων διαμέσου του οποίου θα πρέπει να επιτυγχάνονται:

- Η ελαχιστοποίηση της παραγωγής απορριμμάτων.

- Ο διαχωρισμός στην πηγή των υλικών που μπορούν να διατεθούν προς ανακύκλωση καθώς και αυτών που χρήζουν ειδικής διαχείρισης. Για την προώθηση της ανακύκλωσης να εγκατασταθούν ειδικοί κάδοι διαφορετικού χρώματος και ανάλογης σήμανσης, ώστε να επιτυγχάνεται διαχωρισμός στην πηγή σε χαρτί, αλουμίνιο, γυαλί και πλαστικό.

- Η μεγιστοποίηση του ποσοστού που διατίθεται προς ανακύκλωση και η ελαχιστοποίηση των απορριμμάτων που οδηγείται προς τελική διάθεση.

- Η διαρκής συμμόρφωση με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί στερεών αποβλήτων.

(xi) Η παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και της εκπλήρωσης των απαιτήσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στα ΣΕΑ/ΚΕΣ/ΧΣΑ να συμπεριληφθεί στο Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης. Στο πλαίσιο αυτό να καταγράφονται τουλάχιστον:

- Συγκεντρωτικά αποτελέσματα των δειγματοληψιών της επεξεργασμένης εκροής από τις ΕΕΛ, με διακριτή αναφορά στις περιπτώσεις υπερβάσεων.
 - Ποσότητες και τρόπος διάθεσης της υλός.
 - Ποσότητες ανά ρεύμα στερεών αποβλήτων αστικού τύπου και τρόπος διάθεσης
 - Άλλα είδη αποβλήτων (π.χ. μεταχειρισμένα ελαστικά, απόβλητα λιπαντικών κ.λπ.) και τρόποι διαχείρισής τους.
 - Καταναλώσεις ενέργειας και νερού, καθώς και προσεγγιστική εκτίμηση του αριθμού χρηστών των ΣΕΑ/ΧΣΑ, ακολουθούμενη από υπολογισμό των κατά κεφαλήν σχετικών μεγεθών και σύγκρισής τους με τυπικά μεγέθη.
- (xii) Για τις εγκαταστάσεις υγρών καυσίμων και τον εξοπλισμό αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, θα πρέπει να πληρούνται όλες οι προδιαγραφές ασφαλείας που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία (π.δ. 118/2006, φ.ε.κ. Α' 119) ώστε να προλαμβάνονται διαρροές καυσίμων ή εκπομπές ατμών που θα επιβάρυναν το έδαφος, τα υπόγεια ύδατα και την ατμόσφαιρα. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί:
- Στην εγκατάσταση όλων των απαραίτητων μέτρων ελαχιστοποίησης των εκπομπών ατμών καυσίμων από το κύκλωμα αποθήκευσης – διακίνησης, με κατάλληλες δεξαμενές, βαλβίδες και σωληνώσεις.
 - Στην αποτελεσματικότητα και την πληρότητα του συστήματος συλλογής και ανακύκλωσης ατμών.
 - Στη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων πρόληψης, εντοπισμού και αντιμετώπισης των διαρροών από τις δεξαμενές, τις σωληνώσεις και τις αντλίες.
- (xiii) Η εγκατάσταση και λειτουργία των ΕΕΛ των ΣΕΑ διέπεται από το σχεδιασμό που περιλαμβάνεται στις αντίστοιχες μελέτες σχεδιασμού και επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων αποβλήτων αυτών, καθώς και των όρων που ακολουθούν:
- α) Να πληρούνται οι όροι για επαναχρησιμοποίηση της κ.υ.α. 145116/2011 (Β'354) όπως ισχύει,
 - β) Η συλλογή – επεξεργασία – διάθεση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων αστικού τύπου να γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις αντίστοιχες μελέτες σχεδιασμού και επαναχρησιμοποίησης και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της ΚΥΑ 5673/400/97 (όπως ισχύει).
 - γ) Απαγορεύεται η συλλογή – επεξεργασία διαφορετικού τύπου υγρών αποβλήτων καθώς και ποσοτήτων που δεν προέρχονται από το έργο ή δεν προβλέπονται στις αντίστοιχες μελέτες σχεδιασμού και επαναχρησιμοποίησης.
 - δ) Να γίνεται τακτικός καθαρισμός, συντήρηση και έλεγχος του αποχετευτικού δικτύου σωληνώσεων για την ορθή λειτουργία τους.
 - ε) Στην περίπτωση που διαπιστώνεται κατά τους ελέγχους κίνδυνος δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον ή/και στη δημόσια υγεία, να ενημερώνεται η αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου να καθορισθούν από κοινού, σε συνεργασία και με την αρμόδια Διεύθυνση Υγείας της Περιφέρειας, το είδος και το χρονοδιάγραμμα των αναγκαίων επανορθωτικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν.
 - στ) Να διασφαλίζεται η μη διαφυγή ανεπεξέργαστων υγρών αποβλήτων και ενδεχομένως επιβαρυσμένων υδάτων στους επιφανειακούς αποδέκτες, το έδαφος και τον υδροφόρο ορίζοντα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
 - ζ) Τα όρια των παραμέτρων ανάλυσης και η συχνότητα δειγματοληψιών και αναλύσεων της εκροής των μονάδων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τον Πίνακα 1 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 145116/2011 (Β'354) & της υπ' αριθ. οικ.5673/400/05-03-1997 ΚΥΑ (Β'192).
 - η) Τα επεξεργασμένα υγρά απόβλητα να διατίθενται αποκλειστικά σε χώρους του έργου.
 - θ) Τα αποτελέσματα των αναλύσεων από τις δειγματοληψίες, τυχόν συμβάντα κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης, καθώς και οι ενέργειες που έγιναν για την επαναφορά της σε κανονική λειτουργία, θα καταγράφονται σε βιβλίο, σελιδομετρημένο και θεωρημένο από τη

Δ/ση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Επίσης στο ίδιο βιβλίο θα τηρείται αρχείο εβδομαδιαίων ποσοτήτων των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (στην έξοδο κάθε μονάδας επεξεργασίας).

ι) Όταν τα επεξεργασμένα υγρά απόβλητα δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις της ΚΥΑ 145116/2011 (Β'354) τότε :

- Διακόπτεται αμέσως η διάθεση τους.

- Η διαχείρισή τους θα γίνεται από κατάλληλα αδειοδοτημένο φορέα (ΚΕΛ) μέχρι την πλήρη αποκατάσταση της ορθής λειτουργίας του συστήματος επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων.

- Να τηρείται χρονολογικό αρχείο και αρχείο στοιχείων των βυτιοφόρων οχημάτων που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά υγρών αποβλήτων σε ΚΕΛ καθώς και παραδοτέων ποσοτήτων υγρών αποβλήτων σε ΚΕΛ (παραστατικά παραλαβής των ΚΕΛ).

ια) Η ιλύς προς απόρριψη θα διαχειρίζεται από κατάλληλα αδειοδοτημένο φορέα, και θα τηρείται αρχείο με τις σχετικές συμβάσεις, τα παραστατικά μεταφοράς και ζυγολόγια.

ιβ) Να παρέχεται οποιαδήποτε διευκόλυνση στα αρμόδια όργανα για την πραγματοποίηση τακτικών και έκτακτων ελέγχων τήρησης των όρων διάθεσης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων. Σε περίπτωση παράβασης των όρων διάθεσης επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 του ν.3199/2003, στο άρθρο 7 του ν.4042/2012.

37. Η διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων να γίνεται σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο (βλ. ενότητα Β της παρούσας) και με την υποχρέωση καταγραφής στο ΗΜΑ για τους κωδικούς αποβλήτων που εμπίπτουν σε αυτό. Σε κάθε περίπτωση να ικανοποιούνται τουλάχιστον οι εξής απαιτήσεις:

(i) Η διαχείριση των ρευμάτων αποβλήτων, να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί και σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές των αντίστοιχων εγκεκριμένων από το Υπ. Περιβάλλοντος συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

(ii) Η συλλογή των προς απόσυρση ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και των μεταχειρισμένων ελαστικών οχημάτων να γίνεται μέσω εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις αντίστοιχα των Π.Δ. 117/04 (ΦΕΚ 82/Α) όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 15/06 (ΦΕΚ 12/Α) και Π.Δ. 109/04 (ΦΕΚ 75/Α) καθώς και της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 41624/2057/Ε103/10 (ΦΕΚ 1625/Β) όπως ισχύουν.

(iii) Οι συσκευασίες διαφόρων υλικών που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή του έργου, να παραδίδονται σε κατάλληλα αδειοδοτημένο συλλέκτη, προς περαιτέρω αξιοποίηση σε εγκεκριμένη εγκατάσταση. Σε περίπτωση που ο παραχωρησιούχος εισάγει πλήρεις συσκευασίες πρώτων ή βοηθητικών υλών είναι υπόχρεος διαχειριστής αναφορικά με τις συσκευασίες αυτές. Ως εκ τούτου θα πρέπει να συμβληθεί με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης.

(iv) Τα Απόβλητα Λιπαντικών Ελαίων (ΑΛΕ) από τη συντήρηση και επισκευή του Η/Μ εξοπλισμού, των οχημάτων συντήρησης καθώς και όσων άλλων αποβλήτων απαιτούν ειδική διαχείριση (π.χ. χρησιμοποιημένα λιπαντικά, επικίνδυνα ή τοξικά απόβλητα), θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της πάγιας σχετικής νομοθεσίας για κάθε είδος και ρεύμα, μέσω κατάλληλα αδειοδοτημένου συλλέκτη, σε εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης προς περαιτέρω επεξεργασία, με προτεραιότητα την αναγέννησή τους.

45. Το ανώτατο όριο κυκλοφοριακού θορύβου καθορίζεται στην ενότητα Γ) της παρούσας. Στο πλαίσιο αυτό κατά τη λειτουργία της οδού να γίνονται μετρήσεις της στάθμης θορύβου με βάση το Πρόγραμμα Παρακολούθησης ΟΚΘ που εφαρμόζει ο παραχωρησιούχος, λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές της ΚΥΑ οικ 211773/2012 (Β'1367Β). Επιπλέον για την μακροχρόνια περιβαλλοντική παρακολούθηση της διακύμανσης των δεικτών του οδικού

θορύβου απαιτείται η εκπόνηση και εφαρμογή από τον παραχωρησιούχο “Ειδικής Μελέτης Προγράμματος Παρακολούθησης Περιβαλλοντικού Θορύβου Συγκοινωνιακών Έργων”, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 της ΚΥΑ οικ 211773/2012 (Β’1367Β).

46. Εφόσον από τις μετρήσεις καταγράφονται υπερβάσεις του ορίου, να λαμβάνονται μέτρα προστασίας από τον κυκλοφοριακό θόρυβο, ύστερα από την εκπόνηση σχετικής μελέτης σύμφωνα με τις προδιαγραφές της προαναφερόμενης ΚΥΑ. Τα μέτρα αντιθορυβικής προστασίας, εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγ.2 του Αρθ.7 του ν.4014/2011 με την υποβολή και αξιολόγηση Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ).

47. Τα αποτελέσματα και συμπεράσματα των μετρήσεων και των μοντέλων παρακολούθησης ΟΚΘ, αποτελούν στοιχεία τεκμηρίωσης του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης που εφαρμόζει ο παραχωρησιούχος, και πρέπει να δημοσιοποιούνται στο διαδίκτυο (www.moreas.com.gr), προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου.

51. Η περιβαλλοντική παρακολούθηση της κατάστασης του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος στην άμεση περιοχή του έργου (για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία (της ενότητας β), πραγματοποιείται με μόνιμη μέτρηση και καταγραφή των αέριων ρύπων, μέσω μόνιμου σταθμού μέτρησης στην περιοχή της Καλαμάτας (μετά τον κόμβο Δυτ. Καλαμάτας), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη τεχνική έκθεση που υποβλήθηκε με το υπ’ αριθ. ΕΠΠ-ΒΕ/Δ/Φ1/2748/18.3.2016 (α.π. ΔΙΠΑ/17052/31.3.2016) και σε συμμόρφωση με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις του άρθρου 2.4.2 (38) της Ε.Σ.Υ. του έργου παραχώρησης. Ως προς την αξιοπιστία και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων προσδιορισμού της συγκέντρωσης των ρύπων:

- να εφαρμόζονται οι απαιτήσεις της Οδηγίας 2008/50/ΕΚ (βλ. σχετικά παραρτήματα της)
- ο υπολογισμός των μέγιστων αναμενόμενων επιπέδων των εξεταζόμενων ρύπων να περιλαμβάνει και διεξαγωγή προσομοιώσεων με κατάλληλο μαθηματικό μοντέλο διασποράς

Τα αποτελέσματα και συμπεράσματα των μετρήσεων και των μοντέλων διασποράς να συγκεντρώνονται σε ετήσια έκθεση παρακολούθησης για την αξιολόγηση των επιπέδων ρύπανσης στην περιοχή του έργου που θα αναρτάται στο διαδίκτυο (www.moreas.com.gr).

52. Ο παραχωρησιούχος οφείλει να διαθέτει “Μονάδα Περιβάλλοντος” (είτε να συστήσει οργανωτική μονάδα είτε να ορίσει στέλεχος είτε να συμβληθεί με ειδικό και κατάλληλο εξωτερικό επιστημονικό φορέα), με την απαραίτητη επιστημονική στελέχωση και υλικοτεχνική υποδομή καθώς και τις αναγκαίες αρμοδιότητες και πόρους (για τις δύο πρώτες επιλογές), ώστε εκπληρώνονται οι κάτωθι υποχρεώσεις (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τόσο κατά την κατασκευή όσο και τη λειτουργία του έργου:

- (i) Παρακολούθηση και έλεγχος της τήρησης/εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών της ΑΕΠΟ, εκ μέρους του παραχωρησιούχου και από τους λοιπούς που δραστηριοποιούνται εντός του έργου παραχώρησης
- (ii) Παρακολούθηση και αξιολόγηση της επάρκειας των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών της ΑΕΠΟ και αναθεώρηση της (με τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων) στην περίπτωση που παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον που δεν είχαν προβλεφθεί ή/και στην περίπτωση που διαπιστωθούν σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος κατόπιν επιθεωρήσεων του άρθρου 20 του ν.4014/2011,
- (iii) Συμμόρφωση και επικαιροποίηση της ΑΕΠΟ με το εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο,
- (iv) Επιμέλεια και εποπτεία υλοποίησης έργων/δράσεων που απορρέουν από τους όρους της παρούσας.
- (v) Ανάπτυξη και εφαρμογή του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) και του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης (ΠΠΠ) του έργου,

(vi) Σύνδεσμο επικοινωνίας (*focal point*) με τις τοπικές κοινωνίες και τις αρμόδιες υπηρεσίες της διοίκησης για κάθε είδους περιβαλλοντικό θέμα του έργου (ενημέρωση κοινού, απάντηση αιτημάτων, επίλυση θεμάτων, εσωτερικό έλεγχο, επιθεωρήσεις, υποβολή εκθέσεων, διατήρηση αρχείου κ.λπ.),

Η οργάνωση και υποδομή της ως άνω Μονάδας θα πρέπει να γνωστοποιηθεί στις αρμόδιες περιβαλλοντικές και ελεγκτικές αρχές.

Δύναται να ζητηθεί (από τον παραχωρησιούχο) ανάλογος προσδιορισμός και από τα «τρίτα μέρη» που δραστηριοποιούνται εντός του έργου παραχώρησης (εργολάβοι επιμέρους διαδικασιών, μισθωτές ΣΕΑ, διαχειριστές αποβλήτων), ενώ προτρέπεται και ο κύριος του έργου για τη σύσταση ανάλογης μονάδας με τον ορισμό υπαλλήλου υπεύθυνου για την άσκηση εποπτείας της παρούσας και την εκτέλεση της, εκ μέρους του παραχωρησιούχου και λοιπών που δραστηριοποιούνται εντός του έργου παραχώρησης.

54. Για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την Κ.Υ.Α. 1915/2018 (Β'304), αναφορικά με την ευπάθεια σε σοβαρά ατυχήματα ή/και φυσικές καταστροφές, να εφαρμόζονται τα μέτρα πρόληψης και αντίδρασης της υποενότητας 10.13 της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ». Σε κάθε περίπτωση ο σχεδιασμός του έργου (κυρίως άξονας, τεχνικά έργα, συνοδά κ.λπ.) θα πρέπει να ικανοποιεί τα εξής κριτήρια:

- (i) Ικανότητα αντοχής και ανταπόκρισης σε μεγάλης κλίμακας σεισμούς και στις συνέπειες του (λόγω της χωροθέτησης του έργου σε σεισμογενή και σεισμικά δραστήρια περιοχή) με τη χρήση αντισεισμικών υποδομών που να εξασφαλίζουν τη στατικότητα του έργου (αποφυγή κατάρρευσης), τον περιορισμό των βλαβών και τη διασφάλιση της λειτουργίας (μετά το σεισμό) και κατ'επέκταση παρέχοντας ασφάλεια στους χρήστες.
- (ii) Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και των συνεπειών εξ' αυτής (λόγω της δυνητικής έκθεσης σε δυσμενείς και ακραίες καιρικές συνθήκες όπως επεισόδια υψηλών θερμοκρασιών, έντονες βροχοπτώσεις, φαινόμενα καταιγίδων, χιονοπτώσεις), με την κατασκευή ανθεκτικών και υψηλών προδιαγραφών υποδομών για την ασφάλεια των χρηστών (π.χ. στις πάσης φύσεως επιστρώσεις του οδοστρώματος να εφαρμόζονται ανθεκτικά δομικά υλικά ώστε να μεγιστοποιηθεί η οδική αντοχή του έργου και να μην επηρεάζεται λειτουργικά κατά την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων).
- (iii) Προσαρμογή στον πλημμυρικό κίνδυνο και των συνεπειών του (λόγω της εκδήλωσης έκτακτων και ακραίων επεισοδίων βροχόπτωσης), με την κατασκευή και συντήρηση των απαραίτητων και επαρκώς διαστασιοποιημένων υδραυλικών έργων, ώστε να εξασφαλίζεται η αντιπλημμυρική θωράκιση του έργου και των κατάντι περιοχών. Κατά τους υδραυλικούς υπολογισμούς και τη διαστασιολόγηση των τεχνικών να γίνεται χρήση επικαιροποιημένων στοιχείων από τις εγκεκριμένες μελέτες του οικείων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής και Κινδύνου Πλημμύρας της ενότητας ε1 (χρήση των εξισώσεων όμβριων καμπυλών – παραμετρικές σχέσεις υπολογισμού της έντασης της βροχόπτωσης για δεδομένη διάρκεια και περίοδο επαναφοράς), τα οποία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα www.floods.yreka.gr. Στο πνεύμα αυτό κρίνεται απαραίτητη η επανεξέταση των κριτηρίων σχεδιασμού των υφιστάμενων τεχνικών ή αυτών που η διαστασιολόγηση έγινε με προηγούμενα στοιχεία-δεδομένα.
- (iv) Προφύλαξη από εδαφικές μετακινήσεις και των συνεπειών εξ' αυτής (λόγω χωροθέτησης σε περιοχή με επισφαλές γεωλογικό υπόβαθρο), με την κατασκευή και συντήρηση των απαραίτητων και επαρκώς διαστασιοποιημένων τεχνικών έργων (αντιστηρίξεις, ενισχύσεις, κλίσεις πρανών, οπλισμένη γη, φυτεύσεις), ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα αστάθειας, ολισθήσεων, κατολισθήσεων, καθιζήσεων, αστοχιών κ.λπ.
- (v) Παρακολούθηση της δομικής απόκρισης και στατικής επάρκειας όλων των υποδομών του έργου (κτίρια, γεωτεχνικά τεχνικά έργα, γέφυρες, οχετοί, υπόγεια έργα κ.λπ.), για τον

εντοπισμό βαθμιαίας υποβάθμισης, ρηγματώσεων ή άλλων δομικών ή λειτουργικών προβλημάτων.

(vi) Ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών και εγκαταστάσεων υποστήριξης για την αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων και ακραίων συνθηκών.

55. Στο πλαίσιο εφαρμογής του ΠΠΠ, θα πρέπει να συλλέγονται, να υποβάλλονται σε επεξεργασία και αξιολόγηση, και τέλος να δημοσιοποιούνται προς το κοινό με τη μορφή ετήσιας έκθεσης περιβαλλοντικής παρακολούθησης, αποτελέσματα και τεκμηριώσεις σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- (i) Καταγραφές ενεργειών που πραγματοποιούνται για τη συμμόρφωση με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις (όροι, μέτρα, προϋποθέσεις, όρια και περιορισμοί) της παρούσας.
- (ii) Η παρακολούθηση των κυκλοφοριακών φόρτων και των επιπέδων συγκοινωνιακού θορύβου με μετρήσεις και υπολογισμούς των δεικτών για τους οποίους η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει οριακές τιμές (L_{den} και L_{night}), με βάση το πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζει ο παραχωρησιούχος, για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία και και σε συμμόρφωση με τους όρους της παρούσας.
- (iii) Δειγματοληπτική παρακολούθηση της ποιότητας των νερών απορροής και εκπτώσεων της οδού στα σημεία εκφόρτισης σε παρακείμενους αποδέκτες και στις δεξαμενές κατακράτησης, ιδίως μετά από συνεχείς ή έντονες βροχοπτώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες της κείμενης νομοθεσίας.
- (iv) Δειγματοληπτική παρακολούθηση της περιεκτικότητας σε ουσίες των προϊόντων (απόβλητα) που συλλέγονται από τα σάρωθρα κατά τον καθαρισμό της οδού, κυρίως από τις περιοχές με επιφανειακούς υδάτινους αποδέκτες.
- (v) Η παρακολούθηση και διαχείριση της παραγόμενης ποσότητας και σύσταση των υγρών αποβλήτων από τα ΣΕΑ.
- (vi) Η παρακολούθηση των μεγεθών που χαρακτηρίζουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από το σύνολο του έργου (λειτουργία, εκμετάλλευση, συντήρηση) μέσω δεικτών περιβαλλοντικών επιδόσεων και η διαρκής βελτίωση τους, για τη συμβολή στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας.
- (vii) Η παρακολούθηση του ανθρακικού αποτυπώματος του έργου με μετρήσεις και υπολογισμούς των εκπομπών CO_2 για τους οποίους η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει οριακές τιμές και συγκεντρώσεις με βάση το πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζει ο παραχωρησιούχος, για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία και σε συμμόρφωση με τους όρους της παρούσας.
- (viii) Η συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020, για μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, τη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και την προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, στο πλαίσιο της "Αρχής της μη πρόκλησης σημαντικής ζημίας" από το έργο.
- (ix) Προσθήκη νέων, τροποποίηση ή αφαίρεση των ανωτέρω θεμάτων.

3) Στην ενότητα δ) της ΑΕΠΟ, προστίθενται περιβαλλοντικοί όροι με αρίθμηση 57 έως 70, ως εξής:

« 57. Με κατάλληλη μεθοδολογία και προδιαγραφές να γίνεται περιοδικός έλεγχος του οδοστρώματος της οδού, λαμβάνοντας υπόψη τα υλικά, το τύπο του οδοστρώματος, τους κυκλοφοριακούς φόρτους, τις προδιαγραφές οδοποιίας, ώστε να εξασφαλίζεται:

- (i) Η διατήρηση της καλής λειτουργικής κατάστασης του ασφαλτοτάπητα,

(ii) Η διατήρηση επίπεδης και άνετης επιφάνειας κύλισης, χωρίς ρωγμές, ανακλάσεις, ανωμαλίες διαμήκεις και εγκάρσιες.

(iii) Ο έγκαιρος εντοπισμός φθορών και ζημιών (π.χ. λιώσιμο, ανάδυση ασφάλτου, καθιζήσεις, παραμορφώσεις, μείωση της συνδετικής ικανότητας του ασφαλτικού, ήβωση (buckling) ασφάλτου, μάλθωση των ασφαλικών μιγμάτων).

(iv) Αποφυγή φαινομένων υδρολίσθησης και νέφους σταγονιδίων λόγω κατακράτησης ομβρίων.

58. Με κατάλληλη μεθοδολογία και προδιαγραφές να γίνεται περιοδικός έλεγχος οδικής ασφάλειας ως προς τα χαρακτηριστικά του έργου (κύριος άξονας, κόμβοι, σήραγγες, δευτερεύων δίκτυο κ.λπ.), ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια της οδού για τους χρήστες. Βάσει του ελέγχου και με αξιοποίηση/χρήση δεδομένων από συμβάντα καθώς και κάθε άλλης χρήσιμης πληροφορίας, να επανεξετάζονται τα καθορισμένα όρια ταχύτητας όπως και η σήμανση (με τις κατάλληλες προσαρμογές σε εφαρμογή του Κ.Ο.Κ ν.2696/1999 - ΦΕΚ Α'57/23.3.1999 όπως ισχύει) και να αξιοποιούνται σύγχρονες μέθοδοι πρόληψης (παρακολούθηση με ηλεκτρονικά μέσα για περιστατικά ατυχημάτων, επικίνδυνης οδήγησης, εισόδου στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, παράνομης διέλευσης διοδίων).

59. Το εν λειτουργία τμήμα του έργου να επανελέγχεται ως προς την κυκλοφοριακή ικανότητα (σε συνδυασμό και με τους προηγούμενους περιβαλλοντικούς όρους και με βάση τους κυκλοφοριακούς φόρτους εκ συστήματος συνεχούς μέτρησης) από ειδικούς και έμπειρους επιστήμονες (συγκοινωνιολόγους) ή διαπιστευμένο γραφείο με διαδικασίες "Safety Audit", ώστε να διασφαλίζεται: α) η στάθμη εξυπηρέτησης και η ροή κυκλοφορίας διατηρείται σε καλό επίπεδο (χωρίς ιδιαίτερες δυσχέρειες, ανασχέσεις και σημαντικές χρονικές καθυστερήσεις) και β) η εφαρμογή των κανονισμών και των απαιτήσεων οδικής ασφάλειας σχετικά με: - Τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της οδού,
- Την ορατότητα,
- Τις επικλίσεις,
- Τον εξοπλισμό ασφαλείας,
- Την επάρκεια του οδοφωτισμού,
- Τη Σήμανση/Σηματοδότηση

60. Ο παραχωρησιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τους χρήστες του αυτοκινητόδρομου, εάν οποιαδήποτε προγραμματισμένη συντήρηση, επιδιόρθωση ή άλλες εργασίες (σύμφωνα με τις προβλέψεις της Σ.Π) καθιστούν αναγκαία τη διακοπή ή την αναστολή της λειτουργίας του έργου εν όλω ή εν μέρει, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα. Η ενημέρωση των χρηστών οφείλεται να γίνεται εγκαίρως παρέχοντας κάθε δυνατή πληροφόρηση για την έκταση και τη διάρκειά τους είτε μέσω διαδικτύου, ΜΜΕ, στους Σταθμούς Διοδίων, με προσωποποιημένη επικοινωνία των κατόχων *erass*. Το ίδιο ισχύει και εάν απαιτηθεί η πραγματοποίηση εργασιών ως αποτέλεσμα έκτακτων περιστατικών ή για την πρόληψη έκτακτων περιστατικών.

61. Σε συνάρτηση και με τον προηγούμενο περιβαλλοντικό όρο, εφόσον απαιτηθεί η διακοπή ή αναστολή της λειτουργίας του έργου εν όλω ή εν μέρει, να προηγηθούν κατάλληλες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις που να εξασφαλίζουν:

(i) Τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ικανότητας της οδού σε τέτοιο επίπεδο που να μην παρατηρούνται μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις.

(ii) Την επαρκή διοχέτευση της κυκλοφορίας μέσω του υφιστάμενου εύρους του έργου. Εφόσον απαιτηθεί η εκτροπή της κυκλοφορίας, να γίνει μέσω κατάλληλων παρακάμψεων.

(iii) Την ελαχιστοποίηση της περιόδου και της χρονικής διάρκειας των προγραμματιζόμενων εργασιών.

(iv) Την εκτέλεση των κρίσιμων για την κυκλοφορία εργασιών, εκτός περιόδων που παρατηρούνται αυξημένοι φόρτοι.

(vi) Πρόβλεψη εναλλακτικών διαδρομών εξυπηρέτησης της κυκλοφορίας σε περίπτωση απρόβλεπτων καθυστερήσεων.

(vi) Την ενημέρωση των αρμόδιων αρχών/υπηρεσιών και των τοπικών κοινωνιών αναφορικά με τις προγραμματιζόμενες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.

(vii) Τον απεγκλωβισμό των χρηστών εκτός του έργου με ασφαλή τρόπο.

62. Να λαμβάνεται μέριμνα για την ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία του αποχετευτικού δικτύου ομβρίων υδάτων της οδού, με τακτικό καθαρισμό των τριγωνικών ρείθρων, οχετών και φρεατίων, όπως επίσης και των αποστραγγιστικών τάφρων στον πόδα των επιχωμάτων, με τον συχνό καθαρισμό τους από φερτά υλικά (χώματα, σκουπίδια κ.λ.π.) σύμφωνα και με τους αντίστοιχους όρους της «Σ.Π».

63. Να λαμβάνεται μέριμνα για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και την απομάκρυνση των απορριμμάτων από τους χρήστες της οδού σε όλο το μήκος αυτής, που πρέπει να συλλέγονται σε τακτική βάση. Στο πλαίσιο αυτό να εφαρμόζεται Σύστημα Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΣΔΑ), εκτεινόμενο στο σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του έργου, ώστε να ικανοποιούνται τα εξής κριτήρια: ελαχιστοποίηση της παραγωγής απορριμμάτων, διαχωρισμός στην πηγή των υλικών που μπορούν να διατεθούν προς ανακύκλωση, διαχωρισμός των υλικών που χρήζουν ειδικής διαχείρισης. (Το ΣΔΑ αποτελεί ευθύνη του παραχωρησιούχου καθώς και ο επιμερισμός υποχρεώσεων στους χρήστες και η επίβλεψη εκ πλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών)

64. Να εκπονηθεί σχέδιο αντιμετώπισης ατυχηματικής ρύπανσης στο οποίο να καθορίζονται το απαιτούμενο προσωπικό και οι ρόλοι τους, οι εμπλεκόμενοι φορείς, οι απαιτούμενες ενέργειες και ο τρόπος περιορισμού και απομάκρυνσης υγρών ρυπαντικών ουσιών που ενδέχεται να διαρρεύσουν μετά από ατύχημα εντός των ορίων του έργου. Στο πλαίσιο αυτό ο παραχωρησιούχος υποχρεούται να ενεργεί προληπτικά και σε περίπτωση ατυχηματικής ρύπανσης από υγρά απόβλητα να λαμβάνει άμεσα κάθε μέτρο που είναι αναγκαίο ή σκόπιμο για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου περιστατικού, όπως αποκλεισμό της περιοχής, χρήση προσροφητικών υλικών αμέσως μετά τη διαφυγή του επικίνδυνου υγρού φορτίου, ενημέρωση των αρμόδιων αρχών, παροχή κάθε δυνατής διευκόλυνσης, προκειμένου να διασφαλιστούν συνθήκες ασφάλειας εντός του έργου.

65. Ο παραχωρησιούχος, βάσει του δικαιώματος εκμετάλλευσης του έργου της ενότητας Α, οφείλει να μεριμνά ώστε όλος ο εξοπλισμός, τα συστήματα και οι εγκαταστάσεις/υποδομές του έργου που απαιτούνται για τη λειτουργία του (εγκαταστάσεις ασφαλείας, συστήματα ρύθμισης και ελέγχου της κυκλοφορίας, οδοφωτισμός κλπ.), βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία, ώστε να διασφαλίζεται το υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των χρηστών.

66. Για τον οδοφωτισμό της οδού να εφαρμόζονται πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας όπως εγκατάσταση ολοκληρωμένου σύγχρονου συστήματος οδοφωτισμού με λαμπτήρες LED ή φωτιστικά σώματα LED και έξυπνη απομακρυσμένη διαχείριση, ιστός φωτισμού με ηλιακή ενέργεια.

67. Για την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών λειτουργίας του έργου και στο πλαίσιο της εναρμόνισης με το Εθνικό Ενεργειακό Σχεδιασμό, που προβλέπει σταδιακή μείωση της κατανάλωσης ενέργειας έως το 2050, δύναται η εγκατάσταση (εντός των ορίων του έργου παραχώρησης), φωτοβολταϊκών (Φ/Β) πάρκων. Η περιβαλλοντική αδειοδότηση τους γίνεται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή κατόπιν τήρησης της διαδικασίας του Άρθ. 7 του ν.4014/2011 (Α' 209).

68. Σε συνάρτηση και με τα αναφερόμενα στον περιβαλλοντικό όρο 57 και λόγω του γεγονότος ότι, ο οδικός άξονας υπόκεινται σε θερμοκρασιακές μεταβολές (καύσωνες το καλοκαίρι - παγετός το χειμώνα), με υψηλό κυκλοφοριακό φόρτο, στις εργασίες οδοστρωσίας και ασφαλικών να εξεταστεί:

(i) Η χρήση τεχνικών ενίσχυσης του ασφαλτοτάπητα (π.χ. χρήση ειδικού πλέγματος οπλισμού με επίστρωση πολυμερούς για την προστασία από τις πιέσεις που ασκούνται στην ασφαλτο), προκειμένου να αυξηθεί η ανθεκτικότητά του έναντι των ρωγματώσεων και να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη αντοχή και διάρκεια ζωής, ενισχύοντας την οδική ασφάλεια και τις κυκλοφοριακές συνθήκες.

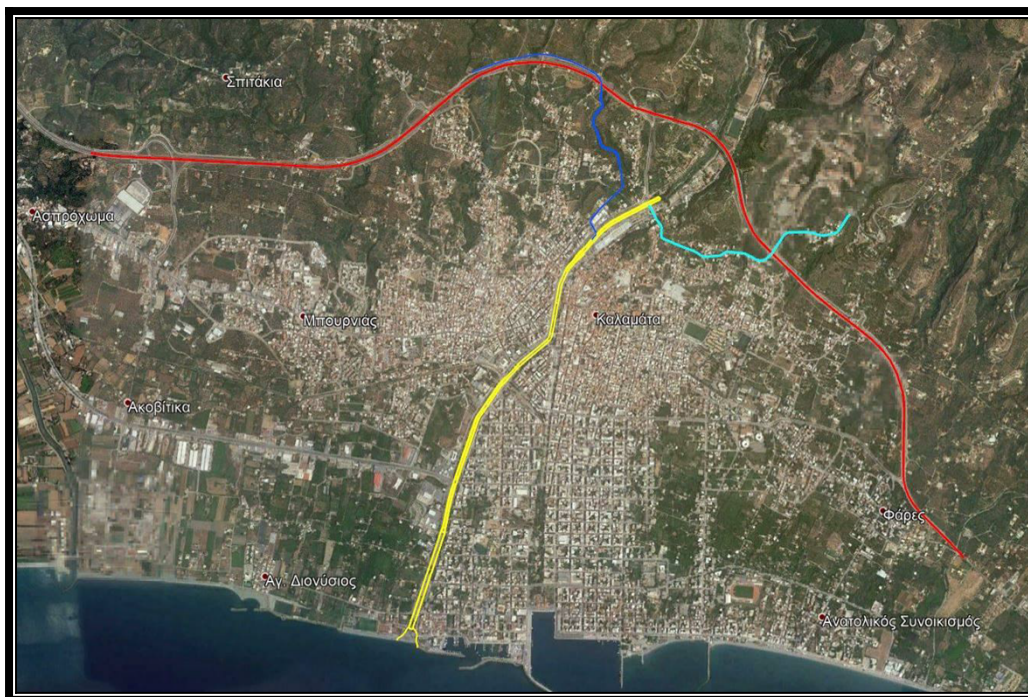
(ii) Η χρήση ειδικών ψυχροπλαστικών υλικών στη διαγράμμιση, προκειμένου να διασφαλίζεται υψηλότερος βαθμός φωτεινότητας και αντανάκλαστικότητας της οριζόντιας σήμανσης και μεγαλύτερη διάρκεια ζωής, ενισχύοντας την οδική ασφάλεια και τις κυκλοφοριακές συνθήκες.

69. Οι εργασίες ελαφριάς και βαριάς συντήρησης της οδού (αλλαγή ασφαλτοτάπητα, φωτισμός, οριζόντια και κάθετη σήμανση, ασφάλιση, καθαρισμός παρόδιας βλάστησης κ.λπ.) όπως και οι εργασίες κατασκευής είτε για την αποκάταση ζημιών/βλαβών είτε παρεμβάσεων για τη βελτίωση του έργου (που εκτελούνται εντός των ορίων του) εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας και εκτελούνται σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους αυτής.

70. Ο παραχωρησιούχος έχει την υποχρέωση να λειτουργεί και συντηρεί το έργο της ενότητας Α σε όλη τη διάρκεια της παραχώρησης και ακολούθως το παραδώσει κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης, σε πλήρη λειτουργία και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα αντίστοιχα άρθρα της «Σ.Π.» που κυρώθηκε με το ν.3559/2007 (Α'102). Εξαιρούνται οι φθορές που οφείλονται στη συνήθη χρήση ή/και συναρτώνται με τη διάρκεια ζωής κάθε επί μέρους τμήματος των κατασκευών και του εξοπλισμού.

Β. Ότι για τα πρόσθετα υδραυλικά έργα στην περιοχή της Καλαμάτας (βλ. εικόνα με χρωματικές αποχρώσεις μπλε, γαλάζιο, κίτρινο) που μελετήθηκαν και ενσωματώνονται δια της παρούσας απόφασης στον περιβαλλοντικά εγκεκριμένο σχεδιασμό του έργου και είναι (βάσει της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ»):

- Έργο παροχέτευσης απορροών των εξωτερικών λεκανών των ρεμάτων Ελαφογκρέμη και Λαγκάδας στο ρ. Καραμπογιά μέσω υδραυλικής σήραγγας και έργα διαχείρισης υδάτων (λεκάνες συγκράτησης φερτών μετά των αναγκαίων εκατέρωθεν διευθετήσεων ανάντη της Περιμετρικής οδού και μικρής κλίμακας αναβαθμοί για "θραύση" ενέργειας στα ρέματα Ελαφογκρέμη, Λαγκάδας και Καραμπογιά),
- Έργο διευθέτησης του ρ. Καραμπογιά από την έξοδο υδραυλικής σήραγγας μέχρι την συμβολή στον π. Νέδοντα,
- Έργο αναδιευθέτησης και εκβάθυνσης του π. Νέδοντα στο τμήμα από εκβολή έως το ανάντη όριο της σημερινής διευθέτησης (γέφυρα της οδού Σπάρτης),
- Έργο παροχέτευσης απορροών της ανάντη λεκάνης του ρ. Καλαμίτσι και τμήματος της λεκάνης του ρ. Βέλιουρα στον π. Νέδοντα

πέραν των αναφερομένων στους Π.Ο. 17, 18, 20, 21, 27, 28 της υπ' αριθ. 122004/13.7.2004 ΑΕΠΟ, να τηρούνται και τα κάτωθι (εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση ή σχετίζονται με θέματα που ρυθμίζονται ήδη με τους περιβαλλοντικούς όρους της ΑΕΠΟ):

1) Πριν την έναρξη των εργασιών, να γίνει ενημέρωση των οικείων δημοτικών και περιφερειακών αρχών, αναφορικά με τις εργασίες, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν αλληλεπικαλύψεις επί του σχεδιασμού.

2) Πριν την έναρξη των πρόδρομων/προπαρασκευαστικών εργασιών, να γίνει τοπογραφική αποτύπωση των χώρων επέμβασης, εκ της οποίας θα προσδιοριστούν: τα ακριβή όρια, οι απαιτούμενες εκτάσεις κατάληψης, οι συνθήκες του χώρου (περιβαλλοντικές – κλιματολογικές – υδρολογικές – γεωλογικές – γεωφυσικές - τεκτονικές και γενικές συνθήκες που επικρατούν και διέπουν την περιοχή) και θα δηλώνεται ότι ο ανάδοχος:

- έχει επιθεωρήσει και ελέγξει το χώρο επέμβασης, τον περιβάλλοντα χώρο αυτού και τυχόν υφιστάμενες υποδομές ή κατασκευές επί, υπέρ ή υπό αυτού,

- έχει εξετάσει και είναι ενήμερος για τις υφιστάμενες συνθήκες, το έδαφος και το υπέδαφος, τη μορφή και τη φύση και άλλες σχετικές ιδιότητες του χώρου επέμβασης,

- έχει εξετάσει και είναι ικανοποιείται όσον αφορά στα μέσα και τα δικαιώματα πρόσβασης στους χώρους επέμβασης,

- έχει εξετάσει και είναι ενήμερος για τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας και το χρόνο και τις μεθόδους εκτέλεσης των εργασιών, ώστε να αποτραπούν επιπτώσεις σε τρίτα πρόσωπα, Εφόσον από τη τοπογραφική αποτύπωση των χώρων επέμβασης προκύψει η ανάγκη μόνιμης κατάληψης πρόσθετων εκτάσεων, να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες απαλλοτρίωσης.

3) Στις περιπτώσεις εμπλοκής με αντίστοιχα υδραυλικά έργα του Δήμου Καλαμάτας, να ληφθεί υπόψη ο υφιστάμενος σχεδιασμός τους, ως προς την επάρκεια του και τη δυνατότητα της ασφαλούς παροχέτευσης των πρόσθετων ποσοτήτων υδάτων. Εφόσον απαιτηθεί η επέμβαση σε υφιστάμενο τεχνικό έργο άλλου φορέα ή αρχής απαιτείται να προηγηθεί η σύμφωνη γνώμη του (κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος).

4) Για την εκτέλεση των εργασιών εκβολής να προηγηθεί (εφόσον απαιτείται) η διαδικασία παραχώρησης δικαιώματος χρήσης αιγιαλού – παραλίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2971 (Α' 285) «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

5) Η οριοθέτηση των ρεμάτων (εφόσον δεν υφίσταται) διέπεται από τις διατάξεις του ν.3199/2003 (Α' 280) και ολοκληρώνεται σύμφωνα με τη διαδικασία της Κ.Υ.Α. 140055/2017 (Β' 428). Στο πνεύμα αυτό η οριοθέτηση του π. Νέδοντα, ρ. Καραμπογιά κ.λπ., να υλοποιηθεί με βάση την πρόταση οριοθέτησης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» (κείμενο, σχέδια) που υποβλήθηκε με το α.π. Β/Ε2/Φ14/300279/27.10.2021 έγγραφο του Τμήματος Β: Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών για τη τροποποίηση της ΑΕΠΟ.

6) Ο χώρος που θα απαιτηθεί για την εκτέλεση των εργασιών να οριοθετηθεί με τοποθέτηση κατάλληλης σήμανσης (χρωματική κορδέλα, πινακίδες, φανούς, πλέγματα), ώστε να καταδεικνύονται εμφανέστατα τα όρια εκτέλεσης του έργου.

7) Εφόσον απαιτηθεί η προσωρινή κατάληψη υφιστάμενων οδών στο πολεοδομικό συγκρότημα της Καλαμάτας και για τον περιορισμό της επίδρασης/όχλησης κατά την κατασκευή στις παραμέτρους του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και στην ποιότητα του αέρα, να γίνουν οι κατάλληλες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, βάσει κυκλοφοριακής μελέτης που θα εγκριθεί από τον Κύριο του Έργου, που να εξασφαλίζουν:

(i) Τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ικανότητας της οδού σε τέτοιο επίπεδο που να μην παρατηρούνται μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις,

(ii) Την ασφαλή και επαρκή διοχέτευση των παράλληλων και εγκάρσιων μετακινήσεων.

(iii) Την πρόσβαση σε ιδιοκτησίες, χώρους εργασίας, υπηρεσίες κ.λ.π.

Εφόσον απαιτηθεί η εκτροπή ή διακοπή της κυκλοφορίας, να γίνει μέσω κατάλληλων παρακάμψεων και επαρκούς σήμανσης (για την πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων), ώστε να μην μεταβάλλεται η κατάσταση σημαντικά σε σχέση με αυτήν που υπήρχε πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής. Επιπλέον να επιχειρείται:

- Η ελαχιστοποίηση της χρονικής διάρκειας των εργασιών.

- Ο περιορισμός του πλάτους κατάληψης οδοστρώματος στο ελάχιστο εφικτό, ώστε να παραμένει διαθέσιμο στην κυκλοφορία το μέγιστο δυνατό πλάτος

- Η εκτέλεση των κρίσιμων εργασιών, εκτός περιόδων που παρατηρούνται αυξημένοι κυκλοφοριακοί φόρτοι.

- Η εύρεση εναλλακτικών διαδρομών εξυπηρέτησης της κυκλοφορίας σε περίπτωση απρόβλεπτων καθυστερήσεων ή προσωρινής διακοπής της κυκλοφορίας.

8) Σε όλους τους χώρους εκτέλεσης να αποκλεισθεί η πρόσβαση ατόμων ή οχημάτων που δεν σχετίζονται με τις εργασίες, ενώ ιδιαίτερη μέριμνα να δοθεί στις θέσεις αλληλεπίδρασης με το ανθρωπογενές περιβάλλον (εμπορικά καταστήματα, κοινόχρηστοι χώροι, κτίσματα - ιδιοκτησίες), ώστε να προληφθούν κίνδυνοι ατυχημάτων. Καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, Οι χώροι να διατηρούνται σε καλή και ασφαλή κατάσταση, ήτοι καθαρός και σε τάξη (στο βαθμό που αυτό είναι πρακτικά δυνατό) και προστατευμένος/φυλασσόμενος από ενδεχόμενες ζημιές.

9) Σχετικά με τον εργοταξιακό θόρυβο και τις δονήσεις, ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την μείωση των μεγάλων ηχητικών εκπομπών και να εξασφαλίζεται ότι το επίπεδο θορύβου βρίσκεται εντός των αποδεκτών ορίων σε συμμόρφωση τους όρους της ΑΕΠΟ (βλ. Π.Ο. 50).

10) Οι διατάξεις του ν.4858/2021 (Α' 220) «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς», καθώς και οι ειδικοί όροι που περιλαμβάνονται στο υπ' αριθ. 8925/10.1.2022 Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών αρχαιοτήτων του Υπ. Πολιτισμού (βλ. σχετικά του προοιμίου), προς συμμόρφωση και κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την αρχαιολογική νομοθεσία (λόγω χωροθέτησης των έργων εντός κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου/θέσεις ιστορικού, πολιτιστικού και αρχαιολογικού

ενδιαφέροντος ή εντός της ζώνης προστασίας τους, ήτοι αρχαιολογικός χώρος Καλαμάτας ΦΕΚ Β/471/1987 και μνημείο Προφήτη Ηλία ΦΕΚ Β/570/1995), και συνοψίζονται ως εξής:

(i) Οι εργασίες να γίνουν υπό την άμεση και συνεχή επίβλεψη της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων (ΕΦΑ Μεσσηνίας) η οποία πρέπει να ειδοποιηθεί εγκαίρως και εγγράφως για τον σκοπό αυτό. Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει και για περιπτώσεις επανάληψης των εργασιών μετά από διακοπή.

(ii) Σε περίπτωση τροποποίησης του έργου του θέματος, εκτέλεσης άλλων εργασιών, κατασκευής συνοδών έργων ή αλλαγή χρήσης πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ συμπληρωματικό αίτημα.

(iii) Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων, οι εργασίες να διακοπούν και να ακολουθήσει ανασκαφική έρευνα, από τα αποτελέσματα της οποίας θα εξαρτηθεί η περαιτέρω πορεία του έργου. Οι δαπάνες για την αρχαιολογική παρακολούθηση των εργασιών από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, για τυχόν ανασκαφική έρευνα που θα προκύψει, για την αμοιβή του απαιτούμενου επιστημονικού και εργατικού προσωπικού και για τις απαιτούμενες προμήθειες σε υλικά και εργαλεία, καθώς και το κόστος μελέτης και συντήρησης των ευρημάτων, θα καλυφθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 37, του ν.4858/2021. Σε περίπτωση που το έργο χρηματοδοτείται από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ), για τη διεξαγωγή του σωστικού αρχαιολογικού έργου (παρακολούθηση εκσκαφών, ανασκαφική έρευνα, συντήρηση ευρημάτων κ.λ.π.) θα ακολουθηθεί η διαδικασία που ορίζεται από τον ν.3840/2010 (ΦΕΚ 53/Α/31-3-2010), την υπ' αρ. 3785/22-6-2010 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματέως του ΥΠΠΟΤ, τον ν.4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α/23-12-2014) και την υπ' αρ. πρωτ. ΕΔΕΠΟΛ/Α/ΕΣΠΑ 14-20/1736/28-11-2017 Απόφαση της Γενικής Γραμματέως του ΥΠΠΟΑ.

(iv) Να διευκρινιστεί το είδος του τεχνικού έργου στο ρέμα Καραμπογιά και εντός της ζώνης προστασίας του Ι.Ν. του προφήτη Ηλία με κατάθεση αναλυτικής τεχνικής περιγραφής, λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερο φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον της περιοχής, στο οποίο οφείλει να είναι προσαρμοσμένο. Μετά τον έλεγχο της ανωτέρω τεχνικής περιγραφής θα ακολουθήσει η έγκριση ή μη από την αρμόδια ΕΦΑ Μεσσηνίας.

(v) Να ληφθούν μέτρα για την αποφυγή περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ειδικότερα τοπιολογικού χαρακτήρα στα τμήματα διαπλάτυνσης του Νέδοντα με κατάλληλες φυτεύσεις δένδρων, καλλωπιστικών θάμνων κ.ά. καθώς και έργα αποκατάστασης του εδάφους και της βλάστησης, έργα που προβλέπονται ωστόσο και στη μελέτη.

(vi) Εάν κατά την εκτέλεση του έργου εντοπιστούν σπήλαια ή παλαιοντολογικά κατάλοιπα, επισημαίνουμε την υποχρέωση των υπευθύνων να διακόψουν αμέσως τις εργασίες και να ειδοποιήσουν την Εφορεία Παλαιανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, προκειμένου να ακολουθήσει έρευνα.

(vii) Εάν κατά την εκτέλεση του έργου εντοπιστούν κινητά ή ακίνητα νεώτερα πολιτιστικά αγαθά αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δυτ. Ελλάδας, Πελοποννήσου, να ενημερωθεί πάραυτα προκειμένου να ενεργήσει για την καταγραφή και προστασία τους.

11) Οι όροι – προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στο υπ' αριθ. 212969/8.6.2022 (καταχωρηθέν στο ΗΠΜ) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Τμήματος Παρακολούθησης & Προστασίας Υδατικών Πόρων της Διεύθυνσης Υδάτων Πελοποννήσου (βλ. σχετικά του προοιμίου), για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία για την προστασία των υδάτων.

12) Οι όροι – προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στο υπ. αριθ. 53891/2959/6.3.2023 έγγραφο του Τμήματος Δασικών Προστατευόμενων Περιοχών και Δασικής Αναψυχής της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας (βλ. σχετικά του

προοιμίου), αναφορικά με τις επεμβάσεις που λαμβάνουν χώρα επί δασικού χαρακτήρα εκτάσεων, με γνώμονα την προστασία του ευρύτερου δασικού περιβάλλοντος.

13) Η δέσμη των μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων σε παραμέτρους του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος που παρατίθενται στην ενότητα 10 της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ» που υποβλήθηκε με το α.π. ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ/Γ/Φ9.18/32140/8.2.2021 έγγραφο του Τμήματος Κατασκευής Έργων Κεντρικής, Δυτικής & Βορείου Ελλάδος της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών για τη τροποποίηση της παρούσας.

15) Τα πάσης φύσεως επιμέρους έργα, δραστηριότητες ή εγκαταστάσεις που απαιτούνται εκ του έργου και η οριστικοποίηση του σχεδιασμού τους προκύπτει σε στάδιο που έπεται της παρούσας, αποτελούν συνοδά έργα και η περιβαλλοντική αδειοδότηση τους γίνεται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή κατόπιν τήρησης του Π.Ο. 4 της ΑΕΠΟ.

15) Τα απαιτούμενα υλικά και πρώτες ύλες για την κατασκευή του έργου, να εξασφαλισθούν κατά προτεραιότητα:

- από την αξιοποίηση των εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών του ίδιου του έργου,
- από εξορυκτικές εγκαταστάσεις και δραστηριότητες που λειτουργούν νομίμως και τηρούν τις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι περιβαλλοντικές διατάξεις

16) Τα υλικά που θα προκύψουν από εκσκαφές-κατασκευές-κατεδαφίσεις και που δεν θα χρησιμοποιηθούν στο ίδιο το έργο (πλεονάζοντα ακατάλληλα υλικά) και που προτίθεται να απορρίψει ο Ανάδοχος, υπόκεινται στη διαδικασία διαχείρισης του άρθρου 30 του ν.4819/2021 (Α' 129) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων...».

Η παρακολούθηση τήρησης των ανωτέρω εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Παραχωρησιούχου και να συμπεριληφθεί ως εργασία στο Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης του έργου παραχώρησης.

Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής, να απομακρυνθεί το σύνολο του εξοπλισμού/υποστηρικτικών εγκαταστάσεων/μηχανημάτων έργου, ενώ μετά την παραλαβή των πρόσθετων/συμπληρωματικών υδραυλικών έργων από το Δημόσιο, παύει η ισχύς των ανωτέρω, ενώ η συντήρηση τους θα αναληφθεί από τους κατά το νόμο αρμόδιους φορείς και με την υποχρέωση τήρησης των αναφερομένων στους Π.Ο. 17, 18, 20, 27, 28 της ΑΕΠΟ.

Γ. Ότι στους περιβαλλοντικούς όρους της ενότητας (δ) καθώς και στις λοιπές ενότητες της υπ' Αριθ. 122004/13.7.2004 Κ.Υ.Α Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου: *Αυτοκινητόδρομος Τρίπολης – Καλαμάτας: τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα*» (όπως ισχύει), όπου γίνεται αναφορά στις θεωρημένες περιβαλλοντικές μελέτες που τη συνοδεύουν, νοείται ότι συμπεριλαμβάνεται σε αυτές και η «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ». Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν τα αναφερόμενα σε αυτή (με τις τροποποιήσεις της).

Δ. Ότι από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας, παύει η ισχύς των περιβαλλοντικών όρων 11, 12, 13, 14, 15, 16, 24, 32, 34, 41.

Ε. Την παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος της υπ' Αριθ. 122004/13.7.2004 Κ.Υ.Α Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου: *Αυτοκινητόδρομος Τρίπολης – Καλαμάτας: τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα*» έως 31-12-2029, προς συμπλήρωση της δεκαπενταετίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 1 του ν.4685/2020 (Α'92). Ωστόσο παραμένει η απαίτηση πριν από την παρέλευση του χρόνου ισχύος της, ο παραχωρησιούχος του αυτοκινητόδρομου, να εκκινήσει τη διαδικασία του άρθρου 3 του ν.4014/2011 (όπως εκάστοτε ισχύει) για την έκδοση νέας ΑΕΠΟ, κατόπιν εκπόνησης και υποβολής στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή κατάλληλης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, που να αφορά

στην εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων από τη λειτουργία του συνολικού έργου (Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα), δεδομένου ότι: πρώτον οι εργασίες κατασκευής έχουν πλέον ολοκληρωθεί και βρίσκεται σε κατάσταση πλήρους λειτουργίας ως ενιαίο έργο, και δεύτερον, του ιδιαίτερα μεγάλου χρόνου που έχει παρέλθει από την αρχική έγκριση περιβαλλοντικών όρων, στη διάρκεια του οποίου το θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος έχει εξελιχθεί ενώ και οι συνθήκες στη ζώνη του έργου ενδέχεται να έχουν μεταβληθεί σημαντικά, οπότε προκύπτει ανάγκη εκ νέου εκτίμησης, παρακολούθησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από τη λειτουργία και συντήρηση του συνόλου της σιδηροδρομικής γραμμής κατά ενιαίο τρόπο και υπό επίκαιρες (τρέχουσες και μελλοντικές) συνθήκες.

Η επιβαλλόμενη από τη νομοθεσία δημοσίευση της παρούσας απόφασης, εκ της οποίας τεκμαίρεται η πλήρης γνώση της (για κάθε ενδιαφερόμενο προκειμένου να ασκήσει είτε αίτηση ακυρώσεως είτε οποιοδήποτε άλλο ένδικο βοήθημα), πραγματοποιείται με την ανάρτησή της στον ειδικό δικτυακό τόπο aero.greka.gr, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 19α του ν. 4014/11 και στην Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 21398/2.5.2012 (Β' 1470), καθώς και στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» (νόμος 3861/2010).

Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν τα αναφερόμενα στην υπ' αριθ. 122004/13.7.2004 Κ.Υ.Α Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου: «*Αυτοκινητόδρομος Τρίπολης – Καλαμάτας: τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα*» όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
του ΥΠ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΠΡΑΞΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης, Εκμετάλλευσης Συγκ/κών Υποδομών με Σ.Π. (Δ17)

Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκ/κων Έργων με Σ.Π.

Τμ. Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος

Καρύστου 5, 11523 Αθήνα

eyde-mkepp@ggde.gr

(συν. 1 θεωρημένη «ΜΠΕ-ΑΝΤΠΛ_ΚΑΛ»)

2. ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.

Τμήμα Περιβάλλοντος

customercare@moreas.com.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ**1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

α) Γραφ. Υπουργού

β) Γραφ. Υφυπ. Περιβάλλοντος

γ) Γραφ. Γ.Γ. Φυσ. Περιβάλλοντος & Υδάτων

δ) Διεύθυνση Προστασίας Δασών

ε) Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Πελοποννήσου – Δυτ. Ελλάδας - Ιονίου

- Διεύθυνση Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών dsedason@eedpdpi.ypen.gr

- Διεύθυνση Δασών Ν. Μεσσηνίας ddmes@eedpdpi.ypen.gr

- Δασαρχείο Καλαμάτας daskalam@eedpdpi.ypen.gr

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

α) Διεύθυνση Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων dpkar@culture.gr

β) Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας efames@culture.gr

γ) Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας efps@culture.gr

δ) Υπηρεσία Νεωτ. Μνημείων & Τεχν. Έργων Πελοποννήσου ynmtedepni@culture.gr

3. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Διεύθυνση Υδάτων

Τμήμα Παρακολούθησης & Προστασίας των Υδατικών Πόρων

dydaton@4821.syzefxis.gov.gr

4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Περιφερειακό Συμβούλιο

Γραμ/τεία Περιφερειακού Συμβουλίου

grammateia@ppel.gov.gr